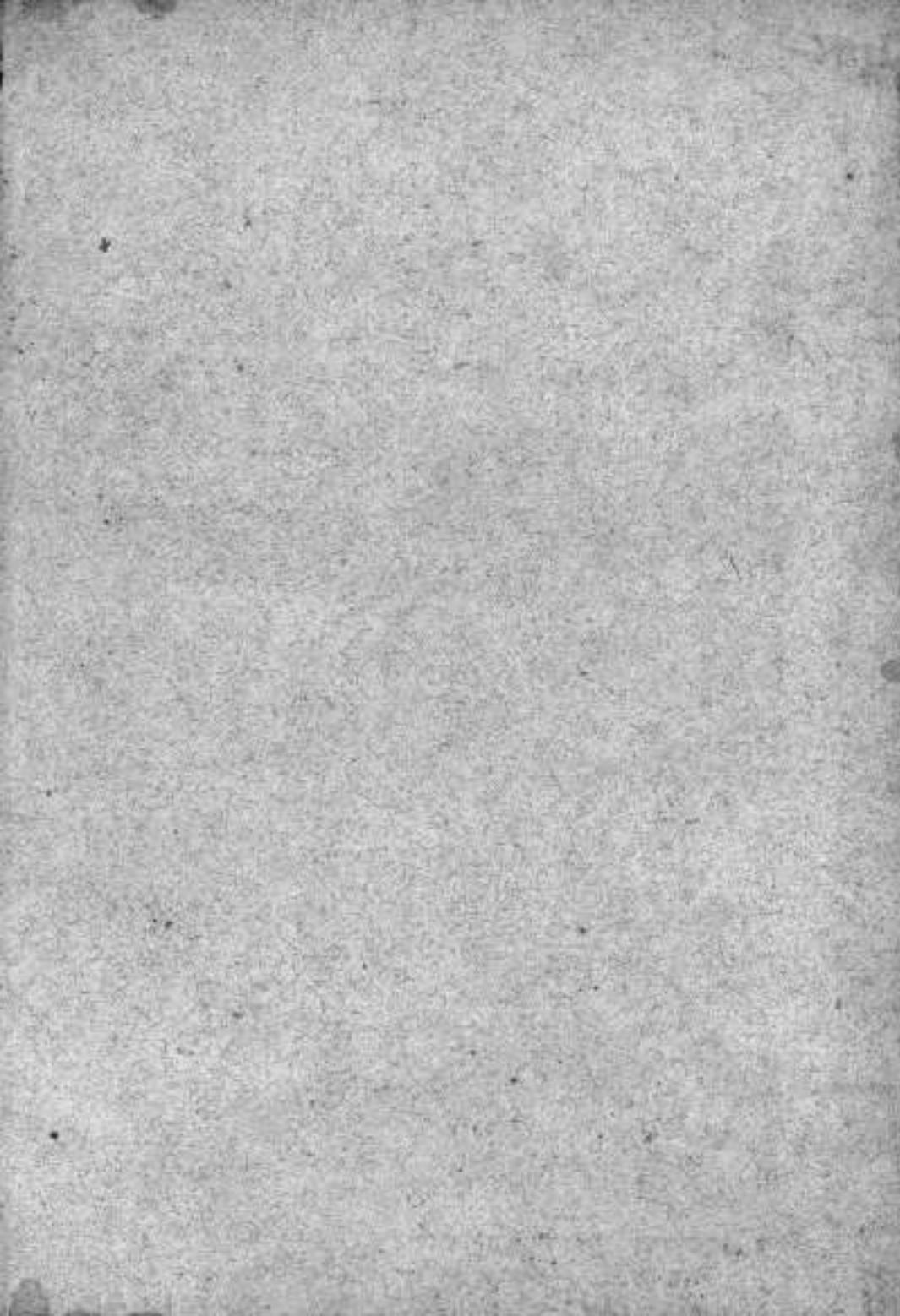

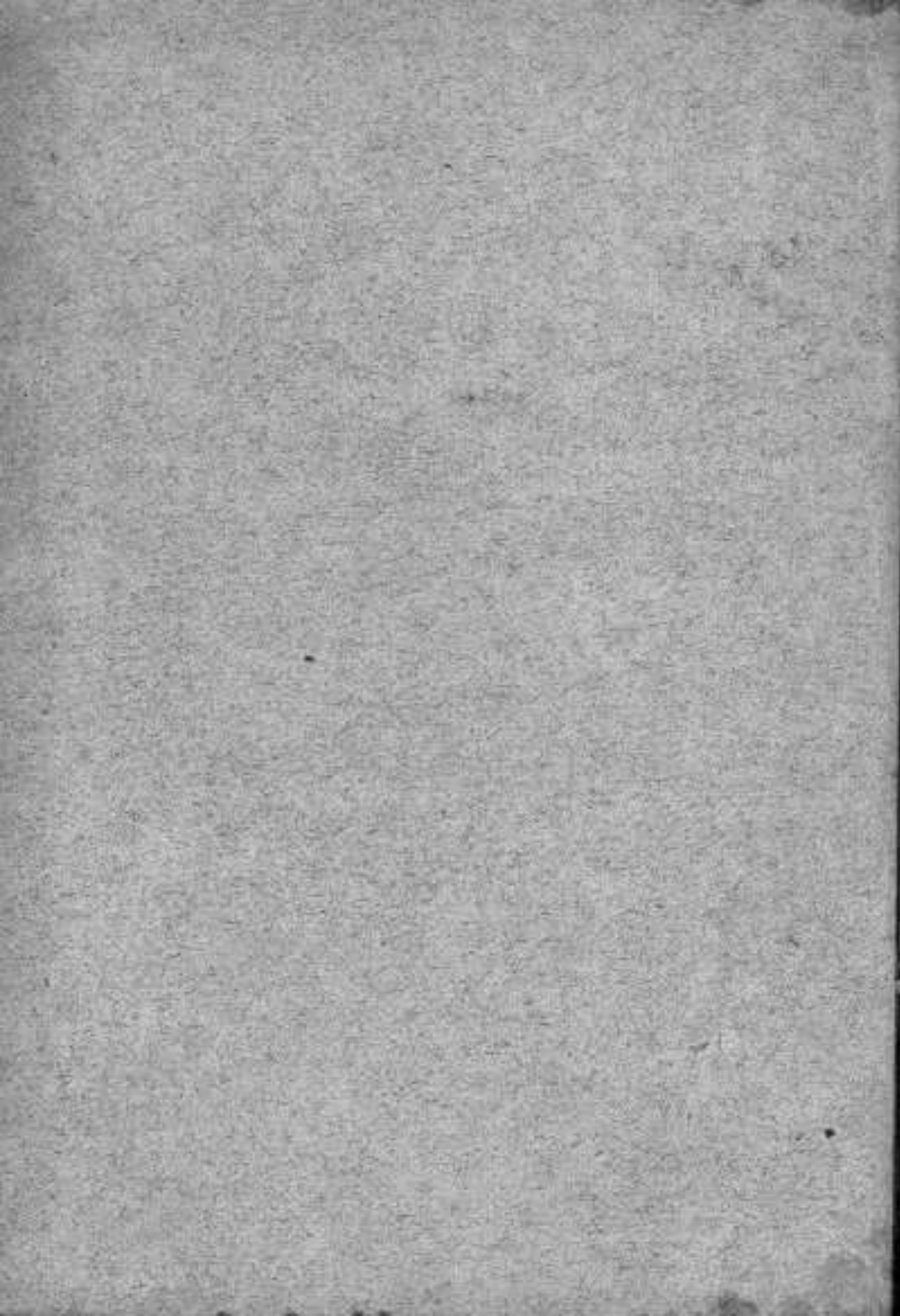
Estadística

ESKULIBURUA

1847

H- 25097

R- 40499

ATV
18972

BIZI BEDI IESUS

ESKULIBURUA

ETA BEREAN

EGUNEANGO

KRISTINAU-ZEREGINAK

A. FR. PEDRO ANTONIO AÑIBARROK

ZARAUZKO KOLEJIOKO AITA SAN FRANZIZKOREN

ORDEAKO MISINOGILEAK

BIZKAIKO EUSKERAN IMINIAK

MOLDALDI BARRIA

BILBON

EUSKALZALEN MOLDAGINTZAN

1897

THE GREAT

ESKELIBERNA

BOUVRINGO

WORLDWIDE REPUTATION

BEAR DAN LEGEZ

ALL THE BEST WINE AND SPIRITS

AND ALL THE BEST WINE AND SPIRITS

AND ALL THE BEST WINE AND SPIRITS

AND ALL THE BEST WINE AND SPIRITS

WINE AND SPIRITS

WINE AND SPIRITS

WINE AND SPIRITS

WINE

SARTAURREA

IRAKURLE maitea: ondo dakizu zuk, eta ezta eztakianik, liburu santuen irakurtzerik, arimañ sortu ta etorri ioakezala onura irabaci ta zorion ugari gozoak. Eztabe neurrik, eta ezin esan lei, liburu on orreek zeinbat bekatari gaiso, deabruaren eskuperik eta bere agintza gogor gogaikarririk, edo orretarako bide labanarik aterata, ekarri izan dituezan ondutera, eta zerurako bide artezean ibiltera. S. Inaziok, Santa Teresak, San Joan Kolunbanok, beste mila ta mila azko-gaz batera, egiatuko dabe nik dinodan gauza au.

Bai beintzat, liburu santuak dira zeruko su-ederra biotzean biztuteko su-arri ta kaltzeru alazokoak; dira su ori azi ta eukiteko sugarria. Liburu santuak dira arimeari oraingo gau iluncan bidea erakusteko zuzi argiak; dira arerio okerrak aztin-du goiberatu ta apurtuteko escuarma zorrotzak. Emeti agiri da euren bearra. Bada ¿zelan biztu ta euki biotzeko su santua liburu on bagarik? ¿Zelan alde egin ilunetako or-emen iausteak ta plaustadak euren argia bagarik? ¿Zelan azpiratu arerio itzal artoso ta asmutsuak liburuen indartasuna bagarik? ¡Ay! oneek nekez egingo direan gauzak dira.

Orra bada, zegaiti, iakinik bateti, Bizkaiko erritar maiteen gei onaren barri, eta onetariko asko misino-ostean irakurten ikasten azten direala: biotza ausirik besteri, Bizkaiko euskeran dotrinako liburu apurraak baino besterik ikusten enbelako; eta uste izanik beste bateri, arima asko, liburu santuen bitartez laungoikozkoak izatera elduko litzatekezanak, euren iakineza itsugaiti datozala deabru okerraren adugaiztoko agindupekoak izatera; gogoari emon neutsan, atrapau ta iadietsi al neikezan astiune ta eraaldiak, erle egile, aituaren antzera, emon bear nituzala: eta onek, lorarik lora batuten daberen legez ezta ta argizagia, abau gozoa egiteko, alantse nik bere egin bear nituzala aleginak, liburutsu baten arimeen onerako batzandu ta alkartuteko, liburu askotan zabaldurik, eta deslai legez dabiltzazan adibide eskaari ta debozinogarri bearrenak.

Esan ta egin. Atera neutsuzan, bada, orain ogeta bost urte danean, ta orain sei urte *Eskuliburuan* bateginik, eguneango kristinau zer-eginak, gošereanik eta arratsera egin bear dozuzan gauzaak: egun bakotšerako gogarte santuak, mezentzuteko, confesetako, gure launa artuteko, kurutzetakoak eta errosario santua esateko, eta beste debozino askotarako orazino eskaari eta eginbideak. Zure ta beste erderarik eztakien onerako, beste bagarik, artu nituzan, bai-ta ondo gogo onez, saila edo arlo onetako eginenak.

Etzirean nonbaite-bere alperrak izan ene zelan-

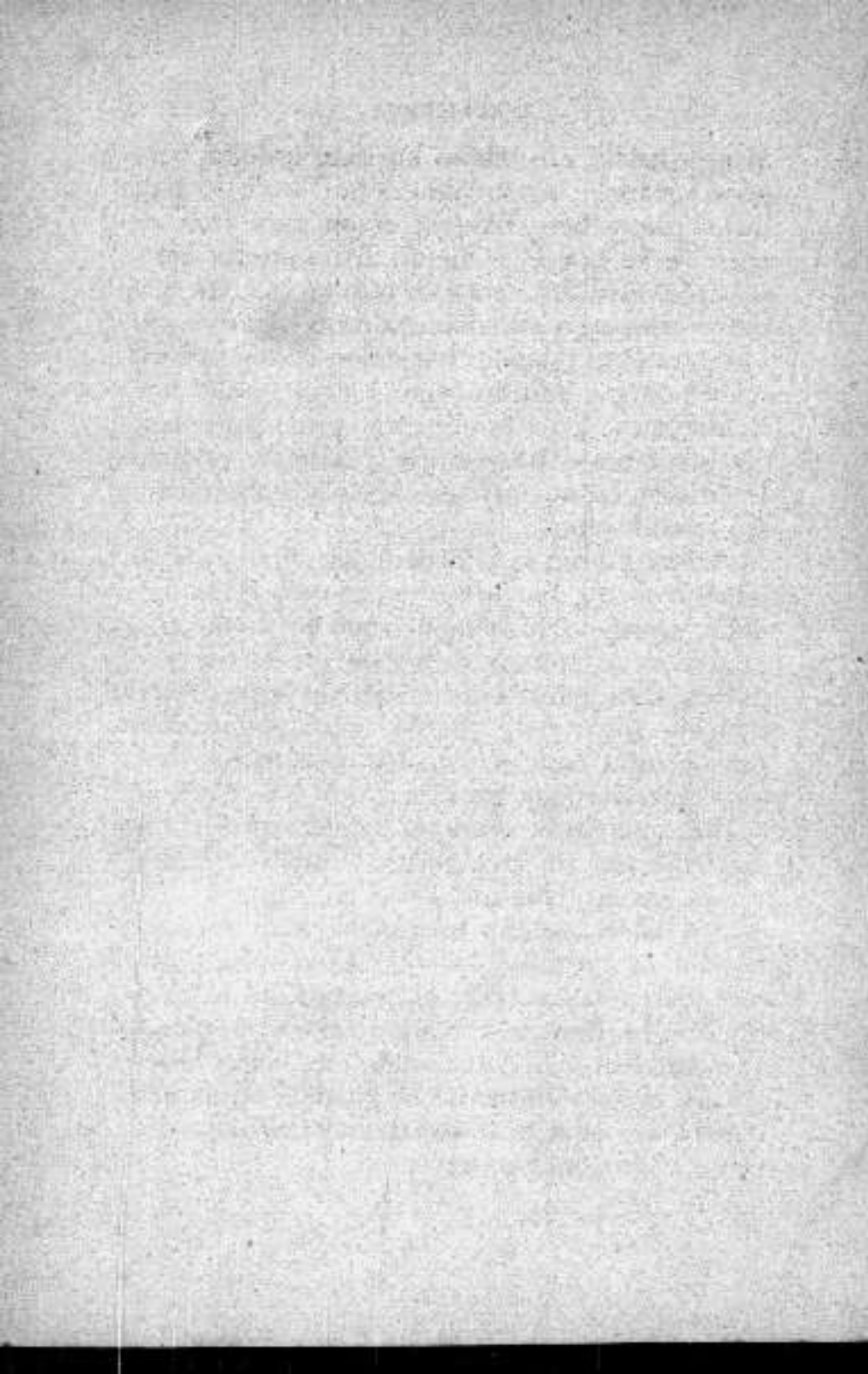
alango lanak: eze bietan argiratu orduko, beingoan, arrapaka legez, saldu zircan liburu guztiak; ta arrezkero bere bakerik emon gura izan ezteuste eske ta eske. Onetari artu izan dot barriro *Eskuliburu* au aterateko burutasuna, eta leen baino obeščego eta apainduščego bigarren sanšan urteteko, eskualdi bat emon iakon: eta irugarren onetan bere apurreria batzuk ondu iakoz. Baldin mesederen bat onetan egiten badeutsut, ezteutsut beste beartsaririk, ez beste ezkerrik eskatuten, ezpada aztu ez nagizula zeure orazino eta eskabideetan.

Azkenez esan bear deutsut eze, liburu onetan ikusiko dozula, batzuetan esaten dala *egizu, egidazu, egiozu, degizula*, eta beste batzuetan *eikizu, eikedazu, eikiozu, deikezula*, etc. Lenengoak esaten dira gauzea ordu berean egin bearra danean: bigarrenak, barriz, geroagogarrenean egin bearra danean. Alantše esan daroe, baita ondo baino obeto, gure bizkaitar baserritarrak.

Bizkaitar eurak, erri apur batzuk-ez besteetan, Nafarrak, eta ara-bere geiago Franziaiko euskaldunak esaten dabe *ian, iausi, io, iagi*; eta alan esaten eben antšina ta antšina andi bagarik, euskaldun guztiak. *Fajejia* ez dabela euskerak berea, ta bai erderati erantsia, ao batez dirauskue Larramendik, Kardabcrasek, Herbasek, D. Ioan Antonio Zamakolak, eta, berba baten, gauzea ondo adituten iaken guztiak. Bada ondo danari, eta egin bear danari eutsi ta eutsi deutsagu. Agur onenbestegaz.

eskem

12

BIZI BEDI IESUS

EGUNEANGO KRISTINAU ZER-EGINAK

GOIZEAN *iratsarri ta bertati, beste gauzatarra gogoan emon bagarik, eregi eikezu Iaungoikoagana biotsa, eta esan:*

Iesus Maria eta Iosepe, lagundu egidazue egun onetan. Aingeru Gordetzailea, zaindu eta gorde nagizu gaur.

lagi zaitkez al bait leenen: ur bedeinkatua artu, sinatu eta belauniko esan eikezu Neure Iauna Iesukristo, eta urrengo orasino au:

ORAZINOA

Irutasun Santua, Aitca ta Semea ta Espiritu Santua, Iaungoiko bakarra, gauza guztien Egila, Iaun ta Iaubea: Zerutar guztiak bedeinka zagiczala zeure izate miragarriagaiti; ni ezer-eze ti sortu, kristinau-errietan azi, zure Semcaren

odolaz erosi, eta oraingino itšaron maitetu eta laztan izan nozulako; baita bere zure ontasun osin baakoak niri eta gizakume guzti guztiai eginiko mesede neurribaakoak gaiti.

Biotz guztirik esker onak emoten deutsudaz barko arrats iluntserik egun sentiko argitara aterra nozulako: zeure ontasunak, ta ez bestek, gorde ta iagon izan nau gaurgino. ¿Zeinbat, Jauna, zor deutsut onenbeste mesedegaiti?

Ni bart il nintekean; berein il izango dira; gaur asko ilgo dira; eta bear bada ni aurrengo. ¡Ai! eztakit nik elduko banaz gaubera: agaiti bada ondo emon gura dot egun au. ¡Bai; ze egunik asko ioan iataz alperrik eta utsik!

Onetarako, Jauna, opa deutsudaz orainganik gaurko ene gogo berba guraari bear neke eta egikune guztiak; eta eurakaz batera eskiniten deutzudaz, negarrezko erri onetan erbestezturik nagoanarteko, nire egite on guztiak, Elciza santuan egingo direanakaz, eta Iesukristoren merezimentu irabaziakaz batera.

Iminten dot gogo gaurko parkamen guztiak irabazteko, ene bekatuen zorren alderako eta purgatorioko arima santuen kitugarritzat.

Esketan deutsut, Iaun errukiorra, arren zuzendu dagizuzala gaur da beti ene gogo asmu

eta lan guztiak; alderatu nagizu ofenditu zinai-
dazan oker-bideetarik, eta parkatu, iausten ba-
naz argaltasunez iakinezaz edo neure guraari
tsar eta ekandu gaiztoen indarrez.

Larbere sarri iausi izan naz orainartean;
damu dot biotz guztirik: parkeskeka nagotzu, ta
emoten deusut betiko berba zindo benetakoa;
ez gaur eta ez inoz bekatu egiteko, eta biziera
barri bat artuteko. Alan gerta dedila. Amen.

Esaiu Kredoa.

AMA BIRJINEARI ORAZINOA

Zeru-lurreko Erregina, laungoikoaren Ama
maitea ta bekatarien bitartekorik laztanena:
Zeure bearra dot egun onetan: artu ta estalpetu
nagizu zeure egapean, arteztu egizuz nire egike-
raak, zuzendu nire ibileraak, gorde nagizu on-
damendi ta galbideetarik: eta erregutu egiozu
bekatari andi onegatik zeure biotzeko Semeari,
eskatuten deusazula, arren nire erruki izan de-
dila, eta ondo artuak izan ditezela bere aurrean
ene gaurko lan esa-egite neke ta bear guztiak,
ene bekatuen zorren alderako, bere gloriarik
andienarako, eta neure lagun urkoen onerako.
Amen.

Ave Maria eta Salvea.

AINGERU GORDETZAILEARI ORAZINOA

Ene arimako Zain eta Gordetzailea, laungoikoaren Aingeru ederra, ene negarrezko erbeste onetako lagun ta iagola maitea; sortu nintzanik ona zabilz zeu nire laguntzat; berein esker eta mesede zor deutsudaz.

Aurrera eroan egizuz, bada, gaur bere nigazko ardura aleginezkook; urrindu egizuz niganik arerio gaiztoak; azpiratu deabru madarikatuak; banatu bere sareak lakioak amu eta asmoak.

Bizkortu nagizu, banakutsu nagi-epelik, adierazo eta ulertu eragidazu zer egin eta zer itxi bear dodan laungoikoaren borondatea egiteko, gaurko egun au ondo emoteko, ta eriotzagino bere grazian ta bakean irauteko. Amen.

Aita gurea eta Ave Maria.

NEURE IZENEKO SANTUARI ORAZINOA

Neure izeneko *N.* Santu andia: Zeure izen miragarria emon custen batcoan, zu ene moldean izanik, iarraitu negioentzat zeure bizitza birtute egite ta santutasunari.

Izan zaitez, bada, gaur ta beti laungoikoaren

aurrean bitarteko neurca: iagon eta gorde nagizu estukuntsa eta oker-bide guztietan; bada ni orainganik asiko naz zeure antzera biziten lurrean, izan artean zeure lagun zeruan. Amen.

Aita gurca eta Ave Maria.

EGUN ATAKO SANTUARI ORAZINOA

Egun onetako Santu biotzekoa: zeruan ta lurrean gordeten da gaur zeure egun andia. Gaur Elciza santuak iminten deustaz begien aurrean zeure umiltasun nekaldi eta penitentzia arrigarriak, nire epeltasuna azkortuteko eta neu zure antzera biziten erakarteko: orain zeure oinatzai iarraiturik, egin dagizudantzat gero beti lagun zeruko glorian. Amen.

Aita gurca ta Ave Maria.

Lan laburrok eginik, zoaz mesentzutera. Bein bere ez uts egin mesa santua, eta al baitanez barautan entzun; bada bein da arima il-czina gorputz ustela baizen.

Mesutara etzereanik arteten dozunean, aste izan eze, Kalbariora zoazala, Iesukristo ilten ilustera; eta gogotan artu, zelan Aingeru Gordetzailleak daroian zeure mesatarako pausuen kontu ederra.

Sartu zaitkez Eleizan bildur-ikara lotsazkoaz; begitandu zeruan bertan zagozala. Ez alboru ali egon; begira laungoikoaren aurrean zagozala; eta ez naztu; bear bada egunen baten Elciza onetara ilik ekarriko zaituczala.

Oinezak ostean edo Eleisan edo etsean, ereak aginduten deitsunean, enki eikezi egunean eguncan zeure gogarte edo adimentuzko orazino apur bat. Ta ori errazago egiteko, ara emen egun bakotserako gogarte edo meditazino batzuk.

ILEKO EGUN BAKOTŠERAKO

Atserengoen ganeko gogarte laburrak, Aita Ioan Pedro Pinamonte-enetarik euskeraratuak.

SARTAURREA ETA ORAZINO EUKITEKO ADIBIDEAK

Iru gauza dira orazino eukiteko geien bear dozuzanak; aurretiko prestaerea gogartea eta biotzeko berba-aldia. Ara emen irurak bein banaan.

PRESTAEREA

Gogora ekazu zer zanean eta zer langoikoa; zure ezereztasan bilau prestueza eta luangoikoaren izate miragarria. Egon zaitkez bere aurrean fede bixi, biotz erešegin eta umiltasun andi bategaz, eta errudun haten bildur-ikara guztiagaz. Eska zakikioz argitu dagizula burua, berotu biotza, ta zolain gomutea, bear dan legez igaroteko irakurtera zozan gogartea. Eta oneri esaten deutse *Prestaerea*.

GOGARTEA EDO MEDITAZINOA

Gogotan astiro astiro erabili eikezuz, eta bein banaan, eta bakotša berez ausnartu, irakurten dozuzan berba guztiak. Begira ea zure bizierea bada gogarte oneek dirautsuen modukoa, edo ea zelan bixi zanean; arakatu eikezuz zeure biotzeko baster guztiak; ea zetan geien uts egin daroazun; zek lausi erugin, ta zek geiago lotuten zaituzan arako ekanduz-

ko bekatuan; eta oneri esetsi, arik eta agertu eta aspiratu artean zeure ekandu tsar, guztien artean geien burua erakutsi bear izaten dabena, eta ebagi artean bere sustrai gaizto oker gats guztien iturburua. Eta oneri esaten iako *Gogartea*.

BERBALDIA EDO KOLOKIOA

Biotzerik eta gogo gogorik gorrotadu eikezu oraingino-ko zure bizitza denocea; danatu bekatu egrina, eta losi zeure ariman, aurrerantzean zure bizitzea (gogarte irakurriak darakutsan legez) onduteko gogo zimulo bat.

Geroenen erregutu eikeozu laungoikoaren bere Seme Iesukristori, Ama Birjineari, Aingeru Gordetzaiñeari, eta zeure Santu artuai, lagun dagizuela frutu eta onura ngari ederrak grazinorik aterateko; ez ostera bekatu bihurtuteko; ekandu tsarrak aztuteko; lagun deungcetarik alde egiteko; negarrakaz bekatuak garbituteko; eta biziera on baten erioztapino irauteko. Eta oneri deritso *biotzeko berbaldia*.

BESTE IAKIN BEAR BATZUK

Gogarte oneek doaz gizonen arkenengoan ganean: bada oneek gogotan badarabilizuz, etzareala bekatuan inusiko dirantsu ondo dakian laungoikoak berak. Iesukristogaiti erreguluten deutsut, arren, gitsienez egunean ordu laurentsu emon dagizula lan santu onetan; ze bear bada, beratan dago zure betiko zorian edo zorigaizto guztia.

Gogarte unetarik batek edo hatek zeure biotzean erason antlingoa egiten badeutsu, ekin eta ekin berari; eta ez orduan ez eze, baita biaramoncan ta biaramon askotan bere. Alan irakasten dau San Inazio asko iakinak.

Buruzko eginenetan egotaldi guztia emon bagarik, igaro zaitezke biotzekoetara. Gorrotan bekatua; emon launari ezker onak bere ontasunak zuri eginiko mesedeakaiti: ezi gorputz gaistoa; nkatu zeure buruaren lar-gura eta asko-eretsi-ari; aaztu lurreko ondasun uts guzurrezkoak; artu bekatu guztien damutasuna ta garbaita; eta zeure bizitzea obaturteko gogo zoli zindoa: ara emen zure lanerako arlorik eta sailarik ederrena.

Eskariak egin eikeoetzuz, bai ta sarri, laungoikoari, Jesus biotzekoari, bere Ama maiteari, zure Aingeru iagoleari eta zure Santu-Santa artuai, argitu zagianetzat lan onetarik onen bat aterateko.

Gogarte osterako esango dan frutua ezta bat izango egun guztietan: orregaiti here inos asmetan badozu, ak edo bestcak gar geingo emoten deutsula, izkune tsarren bat garbituteko edo onen bat artuteko, zakikioz orreri biar etzi etzidamu eta bear bada ile guztian, baderitsazu ori izango dala laungoikoaren ondrarik andiencrako eta zeure arimearen oncrako.

Egunen baten orazinoa luzatuteko astirik ezpadozu irakurri eikezu edolanbere iru edo lau bider egun atako gogartea. Eta astiro orazinoan zagozanean, badabilzu or-emen deslai gogoa, ez itxi esku-arterik liburutin au: beti bere harriri irakurri leengo. ganzea: orregaz lotuko dozuz zure gogorazino arin-eroak.

Espiritu Santa Iaunak argitu eta lagundu daizula; ta eskatu zakioz berari za eta biokaiti.

ILEKO EGUN BAKOTSERAKO

Atzerengoen ganeko gogarte laburrak.

LENENGO EGUNA

ZE ARDURAZKO LANA DAN SALBAZINOA

I. Nire eginenik bearrena da neure salbazino. Baldin nik bere ardurarik ezpadaukat, ¿nok eukiko da nigaiti?

II. Ain da neurea lan ta zer-egin au eze, berean ioat nazan guzti au; ene arimea ta ene

gorputza. Nik iaramoten ezpadeutsat, ¿nok aituko deutso nigaiti?

III. Da zeregin bat, zeinetarik iatortan beti betiko zorion guztia. Nik galduten badot, ¿nok irabazi leit?

Bada ¿zer egiten dot? ¿Nora adi nago? ¿Zelan guzti au urtuten ez naz neure arimea salbetearren? Ez dot neure arima bakar au baizen maitago izan bear dodan gauzarik; eztaukat arima ilezin au baizen balio andiagoko ondasunik; bein galtzen badot, guztia betiko galdu neban.

FRUTUA

Opa ta eskini egiozuz Trinitade tšito santuari Birjina Ama Maria-ren, Aingeru Gordetzailearen, ta egun atako Santuaren eskuz eta bitartez zeure biotz asmu gogo berba eta egikera guztiak, izan daitezantzat Iaungoikoaren gloriarik andienarako eta zeure arimearen onerako.

Esai zu iru bider Gloria Aiteari.

BIGARREN EGUNA

ERIoTZEAREN GANEKO LAKINEZAK

Erabagirik dago ta ni ilgo naz.

I. Baia eztakit nos: il ninteke oraintse, ordu onetan berean.

II. Baia eztakit non: il ninteke oker-bide edo era-aldi deungaren baten.

III. Baia eztakit zelan: il ninteke bekatu mortalean. Eta zonen erorik edaten dodaz ur otza legez zarra zarra bekatuak? Eta zonen erraz bihurtuten naz atzera leengo okerrerietara? Ze sinismen ta ze zentzun da nirea? Ai ze sorgoturik nagoan!

FRUTUA

Ebatsi egizu, orainganik ondo emotea enparetan iatzuzan egunak, baita zer egin bearke dozun ordu bakotsean. Bear bada zuk alperrik galdutea dozun ordu ori, izango dozu zure azkenengo ordua; edo ameneko ordu orrek, ondo emonik, ekarri leikezu betiko zeru ederra.

IRUGARREN EGUNA

ERIoTZEAREN BARRI BILDURGARRIA

Ustez uste bagarik beingo baten ilten ezpaz, elduko da eguna, zeinetan esango iatan presta nadila ondo ilteko.

I. Eta orduan, ¿cukiko dot burua konfese-tako, gatsagaz indargeturik eta conorte on ba-garik, ozta ozta egongo banaz berba egiteko?

II. Larriturik, bildur-ikaraturik, adorebaga-rik, eta kokorroturik egongo naz; eta ¿izango dot burua bekatuak gomutetako?

III. Nire biotza egongo da bekatuen sarca-kaz eta lokarriakaz nasturik, eta alde guztietati katigu ¿eta egongo da bekatu orren benetako damua, ta ez ¿eiago egiteko gogoa artuteko? ¿O ene laungoikoa! ¿ta zer egingo dot nik orduan?

FRUTUA

Leen eginda ezpadozu, egizu orain era-batera bekatu guztien konfesino jeneral egiazko bat, barriztetan dozuzala zure bizi guztiko konfesi-noak; eta leen eginik badozu, egizu gerorengo-

rik onakoena. Garbitu egizuz zeure arimako kontuak, ta konfesino on on baten bidez isildu zeure biotzeko keska ta errenkura bildurgarriak. Autu ta artu konfesore albait onena, eta ez galdu zeure bizitza gaiztoa onduteko launak opa deutsun abegune eder au.

LAUGARREN EGUNA

ERIOTZARAKO PRESTAERIA

¿Zer litzateke ondo nik egitea, eriotza on bat eukitoko?

- I. Ordu atan egin izan banau gurako dodana.
- II. Ordu atan egin ezingo dodana.
- III. Ordu atan, salbaduko banaz, gura ta gurez egin bearko dodana: neure bekatuen damuari oso, eta garbai zoli bat, aurrerantzean bekatu biurtu ez eiteko gogo zindo zindo bat.

FRUTUA

Ardura andi bategaz arteztuko dodaz gaurko nire esa-egite guztiak, atzeneko eguna banau legetse; negarrez urtuko dodaz nire bekatu eta gaiztakeria ezainak, eta artuko dot gaurgei-

ago ene bizitzea onduteko asmu egiazko bat.

Aita San Joseperen onvarik andienerako zazpi bider Gloria Aiteari.

BOSTKARREN EGUNA

ILTEKO DAGOANAREN ESTURAAK

I. Igaroak larrituten dau: ainbezte bekatu negar eginbaakok.

II. Ordukoak bildurtuten dau: dakus bere burua kondenetako arri labanaren gancan, eta eztaki zelan urtengo daben galbide atarik.

III. Gerokoak ikaratuten dau: aurrez aurre iminten iako andiko aldeko betiko bizitzea, eta eztaki gertako iakonez zerua ala infernua. Santurik andiena ikaratuten da ordu garratz atan çzer egingo dot bada nik, bekatari galdu oneki?

FRUTUA

Asmetan badozu zeure arimaan bekatu mortalen bat, herbertati, geiago luzatu bagarik, konfesa zaitkeez gaur, eta, bazagoz laungoikoaren grazian, berari ezker andiak emon mescede eder onegaiti.

Eskatu Jaunari eta Ama Birjineari, arren
onean eriotzaragino iraun-crazo deizuela.

Esaisu gaur Ama Birjinearen Letania.

SEIGARREN EGUNA

ATZERENGO ARNASEA

I. Atzerengo orduan urtengo dau arimeak
gorputzerik, eta it̄siko dituz bein betiko aren
gozoak eta atsegintasunak.

II. Ordu atan galdu zirean emeko andi iza-
teak; ioan zirean ontasunak; alderatu zirean
adiskiderik kutunenak.

III. Ordu atan galdu ninteko beti betiko.
Oraingo ordu au baneu nik enc atzenengo or-
dua zer izango ete liteke nigaz? ¡O memento
ikaragarria, zeinetarik dagoan eskegita, dingi
lizka legez, baten betiko zori-ona edo zori-
gaiztoa!

FRUTUA

Ordurik ordu zeure buruari kontu artu eikeo
zu eta ikusi ea zelan eta zelan emon izan do-
zun aurrengo ordua. Alantsek egite eban San
Inaziok. Eta egin zaitez erloiuak ioten daben
bakotsean *Ave Maria* esaten, parkamenak ira-
basteke.

ZAZPIGARREN EGUNA

ARIMEA IAUNGOIKOAREN AURREAN

Ilteagaz bat-batean agertuko da ene arimea laungoikoaren aurrera, bere bizi guztiko kontu zeatza emoten.

Kontu egin daidan bada, oraintse dakusdala oearen oinetati:

I. Iesukristo, luez aserre gogor bat legez, nire kontra, eta etorri izan dala niri betiko sententzia emotera.

II. Dakusdala eskerreko aldeatati deabru madarikatua pozarren ozta: liburuto anditzar bategaz eskuetan, zcinetan darakusdazan banaan hanaan, eta hakotša berez, ene bizi guztiko gaizakeriak eta okerkuntsa eskergaak.

III. Eskoako eskutara barriz dakusdala Aingeru Gordetzailea, biotza ilik, eta liburutšu pitin baten erakusten deustazala nire egite on labur-ezerezak. ¡O ze ikusgarri tristea! ¡O ze larritasuna!

FRUTUA

Gaur gabean ocan zatzazala, zagoz tanga baten azkenengo arnasakaz ioan-aginean dagoan baten antzera; eta begitandu esku baten dozula

Santokristo bat, eta bestean kandela eisetua. Biztu onetan zeure biotza, eta esan zeure artean: *bada ause balitz ene atserengo ordua ?zer gurako neunke nik eginik euki?*

ZORTZIGARREN EGUNA

IAUNGOAGAZ GIZONAREN ARTEKO JUDIZIOA

I. Kontu zecatz-arteza artuko deuste ene gogo berba eta egite gaztiena. An agertuko dira niri esesten eta ni salatuten, ni dcungerako puztu ninduen deabruak; antŕe nik galdu nituzan lagunak, eta antŕek Iaungoikoak niri emon eta nik erantzun ez neutsen ainbeste argialdi eder dei gozo eta zemakuntsa bildurgarri.

II. Iueza izango da guztizko zuzena zorrotza eta errukibagea. Bere aurretik egin nituzan nik gaistakeria gustiak; berak ikusi entzun eta aditu zituzan dircanak.

III. Bein emoniko sentenziari etŕako bere bizian ukutuko. Ez ta an izango gauzeen edergarririk, ez atŕakia onik, ez herba egin leikean bitartekorik. ¡O betiko zeruko bizitzea, edo betiko internuko eriotzea! Eta... ¿zelan bizi naz ni?

FRUTUA

Ezpekizu burutarik kendu egun guztian Iesu-kristo Iuez aserratuaren gogoa; eta, gauzaren bat egin edo esan baino leen, esaikezu zeure artean ¿eta ze sententzia zorko yako, orain egi-tera noian gauza oneri? Oera baizen leen iru bi-der: *Ama grasiaskoa, Ama errukiskoa, gorde gaisuz eriotzako orduan, Amen.* Eta mun egio- zu beari.

BEDERATZIGARREN EGUNA

ARIMEA ERIOTZA-OSTEAN

I. Emoten baiako zerurako sententzia, igon-go dau zerura arimeak Aingeruen laguntzan, gloriáz iantzirik, birtutez aberasturik, eta apain-duraz ederturik. ¿Nok gogotan artu arimearen orduko poza? ¿O ze gozotasuna beintzat bereal

II. Infernurakoa barriz bada emoten ialtan epaia, bilostu ta erantziko deutsez arimeari bir-tute doe eta edergarri guztiak; iasoko dabe deabruak ta ondatuko beingo-beingo baten in-fernuko su-garretan. ¿O zori-gogorreko beka-

tuak beintzat! ¡O ze larritasun itzala arima batena, ikusten dabenean bere burua suzko toki garra ta garra darion onetan!

III. Epai bi oncetarik bata edo bestea, nai ta naiezean, emongo iako bakotšari. ¿Zein izango eteda bada, niri emongo iatana?

FRUTUA

Arratsalde onetan esamina konzienziakoa eginezkero, egizu zeure artean, ea zetan emon izan dozun bizitzea, eta ze sententzia bearko zendukean orainguinokoagaiti, eta zein izango zendukean, gaurko egun onetan, oera baino leen emon bearko balitšatzu.

Aita gurca beineta iru Gloria Aiteari Trinidade Santuari, bekokiz zealiam etsun-da.

AMARGARREN EGUNA

GORPU ILA

Kontu egizu dakutsula zeure burua gorpu, kaša zuriaren ganean.

I. ¿Zelan dago? ¡Ai! Guztiz ikaragarri beilegi ezain ta zur bat legez gogor gogor datzala. Eztakus eztantzu eztabil eztau zirkinik ez tsi-

tik egiten. Bakarrik dago, inok iaramon eta ikusi gura bagarik.

II. ¿Zegaz meztidu eta iantziten dabe? Il-iantzi zantar eten bategaz edo abitu zar bategaz. Ain dago ikaragarri eze, guztiak dabiltz bera-ganik igesi: inor ezin egon da bere alboan; ozta gogorrean dauko nok lurr-ermon.

III. ¿Nora daroe? Eleizara, Sazerdotcak lagunduten deutchela: onek orazino batzuk esan-ekzero, sartuten dabe lurpean: antŕe ondo ondo sakatu ta ostikopeetuten dabe ardura bagarik, bertan usteldu arrak ian lurtu eta austu de-dintzat, ta itŕirik an bakar bakarrik, bakotŕa doa bere zereginetara. ¿Ta gorputz au nabil ni apaindu ezinik? Eta ¿gorputz oneri nabilko ni naieraak eta mizkeriak egiten? ¡O itsumen gogorra! ¡O erakeria latza neurea!

FRUTUA

Zoaz gaur Eleiza batera ta Iesus Sacramen-tidua adorau, ta geratu zaitekez auspez sepul-tura baten ganean, eta esaikezu bost bider. ¡Ai bada! Egunen baten etse onetara ekarriko dabe ene gorputz au, bertan usteldu eta arrak iateko.

Esan egizus orazino batzuk purgatorioko Ani-meen onerako.

AMAIKAGARREN EGUNA

NEURE BIZITZAKO PROZESOA

Neure bizi nazan arteko egite guztiak eskribetan dira prozesu baten, eta elduko da eguna, zeinetan irakurriko iatan guztia erabatera.

I. Irakurriko iat egin bear ez eta alanhere egin neban okerreria.

II. Irakurriko iat egin alneunkean eta egin eneban on guztia.

III. Onen guzti onen ganera ioko dau azkeneko sentenziak. ¡Baia ze sentenziak! ¡Ail Neuk orain eue egitecakaz irabazten dodanak.

FRUTUA

Begiraaldi bat egiozu zeure igaroriko bizi-tzeari, eta gogora ekazu zeinbat gauz on lotsaz buruari eretsiz eta gizonen ederra eukitearren egin bagarik itxi dozuzan; zeinbat aldi eder emon dozuzan alperrik eta ezerezean, eta zeinbat bekutu ikaragarritzko egin dozuzan. Negar egizu guztien ganean, eta asi zaitetz benetan bizitza on bat egiten.

Esaisu Aita gurea bat.

AMABIGARREN EGUNA

PENITENZIARAKO AKULUA ETA ZIRIKADAAR

Bekatu egin badot, lepoan daukat gura eta gurezko penitentzia egin bearra gezta alan? Baia eta noiz egingo dot?

I. Eriotzea-ezkero ezin nei, zegaitik-eze ia ioan iatan ori egiteko aldia.

II. Eriotzan ezta erraz egiten, bada asti gitxi dago orduan, eta oraindo gogo eta ganora gitxiago.

III. Oraingoše au baino beste era aldi eta abegunerik eztaukat nik ene eskuan. Bada alan, edo orain egin penitentzia, edo bildur izan ene bizian egingo eztojala.

FRUTUA

Emon eikcoezuz guztiai onetarako burubideak eta gantza; ta egizu zugar dagoana bekatariak onduteko zure herba erregu ta esagite onakaz.

Esan bost amarrekoko errasarioa, eta biotzerik eskatu Birjineari, arren zure errus inor galdu eztedila.

AMAIRUGARREN EGUNA

IUDIZIO AURREKO IKUSGARRI ITZALAK

Fedeak darakusku eta Iesukristo-k esan euskun Iudizio-aurreti izango direala ikusgarri tšitozko itzalak.

I. Izango dira bada asko eta andiak: eguzkia ilunduko da; ilargia odoldu; izarrak beera iausi; itšasoak andien andiz orroeka basterrak beera ekarri bearko dituz; lurra ikaratu-ta alde askotan etenduko da; izango dira aserreak gerraak alkar ikusi-ezinak ta gorrotoak.

II. Izango dira oneek, munduan usterik gitsien danean; munduan bekatu-rik geien danean; eta munduak onduteko astirik izango eztabean.

III. Izango dira ikaragarriak: iausiko da zeruti suzko ibai bat, zeinek erre bearko dituzan gizonak abereak zugetzak uriak erriak iauregiak etšeak eta ondasunak: berba baten, mundu ta mudutar guztiak, garauntšu bat bere itši bagarik. ¡O ze su eta gar aserrea! Argirik estauken abere mutuak eurak larri estuturik egongo badira orduan ¿zer egingo dabe bekatariak?

FRUTUA

Iru gauza emon bear dcutsazuz gaur zeure biotzari. Lenengoa Iaungoikoaren iustiziaren eta aserretasunaren bildur andi bat; bigarrena zeure bekatuén garbai zoli ta damu bizia; irugarrena barriz Iaunaren ontasun neurribagaango esperantza betea. *Iru Aita gurea eta Aue Maria.*

AMALUGARREN EGUNA

GORPUTZEN BIZTUERA

Aingeruak turrunta bildurgarriari ots eragin ezkeror:

I. Biztu eta iagiko da ene gorputz au datzan tokian.

II. Ene gorputz ongez barriro batuteko, etorriko da ene arimea, edo zerurik edo infernurik.

III. Gorputza eta arimea alkarregaz baturik, biak iraungo dabe betiko, inos il bagarik. Baia zeta zelan? Edo betiko zori-onckoak dircala, edo betiko zori-galdukoak. {Zori-galdukoak orduan,

munduan bizi zirean arteko olgura solas atsegintasun ta erakeria zitelak! ;Zori onekoak barriz, oraingo barau neke eta penitenziak!

FRUTUA

Emoikeozu gaur zure buruari nekeren bat; esaterako: baraua zilizioa edo beste alangoren bat, Kendu edo laburtu eikeozu atsegingarriren bat; edo ian gitšitšu, berbaak urri egin, begiak batu, edo alde egin biotza argituko leuskezun lagun toki eta ibiltetarik; ezi eikezu gorputz gaiztoa eta ebagi burua, arako ekandu deunga, zukan aginte geien izan ta zure eten ta errakuntza guztien sustraia dozunari. *Iru kurutse minagaz zelaian zeure berba deungaakaiti.*

AMABOSKARREN EGUNA

TUEZAREN ETORREREA

Iesukristo bizen eta ilen iueza iatziko da bere Amaren eta Aingeru Apostolu ta zerutar guztien laguntzan odoizko iarleku eder baten.

I. Ene egilea dan aldetik kontu estua artuko deust, eni eginiko mesedeena, eta eni emo-

niko doe guztiena: baita barriz nik, eskerbaakotzar onek, guztiak alferrik artu eta galdu nituzan.

II. Ene gurasoa danetik kontu zorrotza eskatuko deust, eni eustan laztantasan ta askogurearena, eta enegan erakutsi eban ontasun neurribaakoarena: baita orretarako nik, lotsa galduko onek, orrei deungaro erantzun neuntsen.

III. Ene erosla eta erredentore danez kontu gogorra artuko deust, nigaitik emon eban odol ugari baliotsuena, ta ni salbetako egin zituzan osterantzeko alegin ardurazkoena: barriz nik, okertzar onek, sarri eta sarri zapaldu eta oinazpian erabili izan dot odol ori, ta gogortu natsake Iaungoikoaren aleginai.

FRUTUA

Eroan eikezu gaur kurutze astun bat lepo-ganean, edo egon luzaro besoak zabalik, edo erabili soka latz moropildu bat garrian, edo egikezu beste laztasunen bat Iesusen pasinoaren ize-nean. Artu eikezu beti bere santokristo bat besartean, eta eskatu Aita maite egiazkoari legez, arren zure erruki izan dedila, eta mun emon guztiz samur bere laga gozo gozoai, esanagaz bakotšari bein *Gloria Aiteari*.

AMASEIGARREN EGUNA

BIOTZEN AGERMENA

I. Bekaturik arinena, ta ezer-ezena bere ezta geratuko ezkutuan azturik. Dizeanak an zabalduko dira: guztiak guztia entzungo dabe. ¡Ay, ze lotsa gorrian ikusi bearko dodan orduan ene burua!

II. ¡Zeinbat gaiztakeria zokondoetan eta bastarretan eginak urten bearko dabeen an agirira! ¡Zeinbat okerreria, neure erruz aztuak eta iaramonezak, agertuko direan an! ¿Zer erantzun neike nik orduan?

III. Egin dodazan bekatu guztien aurrez aur iminiko deustaz Iaungoikoak, berak niri eginiko mesede asko ta andiak; eta lotsatuko nau, nik ostikopean erabili neban bere odolagaz, deungaro artu nituzan sakramentuakaz; enzun ta erantzun ez, egin neutsen biotz-deiakaz, ta kisketadakaz. ¡Ay! ta ze amorru gogorra eriongo iatan niri ordu ikaragarri atan.

FRUTUA

Bakartu eta ezkutadu zaitkeez gaur Eleizaren batera, edo etse-barruan santokristo baten aurrrera ordu lauren baten edo geitšuaigo, eta an aratu ondo ondo zeure biotzeko baster guztiak; eta gogora egikezuz, zuk gogoz ta pensamentu utsez egin izan dozuzan bekatu estariak; eta begira, ondo egin dozuzanez orainarteko konfesinoak. *Espiritu Santuari, burua argitu degizuntzat, Kredo bat ta saspí Gloria Aiteari.*

AMAZAZPIGARREN EGUNA

DEUNGAAK ONEN ARTERIK ATERETEA

Mundu onetan alkarregaz batzandurik eta nastaurik bizi dira onak eta deungaaak: ilkezketino bere, toki baten lurpetuten dituez; baia iudizioko eguncan ezta alan izango: zegaiti ze urtengo dabe Aingeruak ta kenduko dituez deungaaak onen arterik.

I. Eskoatara egongo dira onak; eta bear bada nik orain ezetan ez daukadazan nekatutšu apal mee asko.

II. Ezkerretara egongo dira gaizto oker de-
ungaaak, eta ameneko nik nire erruz galdu eta
nigaz nastean bekatu egin ebeenak.

III. ¿Eskoatara ala eskerretara egongo ete-
naz ni?

FRUTUA

Gaurganik artu eikezu debozino bero ta zoli
bat Angeru santuai, eta guztien ganeti Angeru
gordetzailcari, egun ikaragarritzko atan deunge-
en arterik aterata, eskoatara croan zagizantzat.
Alan gerta dedintzat, entzun orainganik berak
biotzera dirautsuzanak, eta egin beti ta beti here
esanak, eta erabili berak erakusten deuntsun bi-
dea. *Bederatzi bider Gloria Aiteari bederatzi
Angeru-koruen isenean.*

AMATZORTZIGARREN EGUNA

ATZERENGO SENTENZIA

Alde eginik gaiztoak onak ganik, emongo
dau Iesukristok sentenzia.

I. Sentenzia bat, bein here eragin ezingo
iakona.

II. Sentenzia bat, emonda belan egin bear-
ko dana.

III. Sentenzia bat bein betiko izango dana. Betiko zorigaiztokoa, bekatu eginda, inos damutu etšakonentzat. Barriz betiko zori onekoa, eguno bere bizian bekatu egin ezabanarentzat; edo egin beeban bere, negarrez eta damuz garbitu ebanarentzak.

FRUTUA

Belauniko besoak zabalik esan egizu iru aldiz: *Neure Iauna Iesukristo; eta damu dot* esatorduan, etšun zaitezkez auspez lurrean, eta erazo zeure biotzari iru gauza oneek: lenengo umiltasuna, bigarren bekatuen damu zindoa, eta irugarren Iesukristori eskatutea, arren parkatu deizuzala zeure bekatu eta errakuntsa guztiak.

EMERETZIGARREN EGUNA

DENPOREAREN BALIO ANDIA

Balio andiko ondasun bat dozuz laungoikoak emoten deutsuzan egunak. Euren izpirik tšikarrenak ainbat balio dau eze, berean irabazi lei batek, bekatuagaz il eban arimea, eta galdu eban laungoikoa.

Egiozu bada zure buruari:

I. ¡Zeinbat on egin neikcan nik egun onetan,
eta eztot egiten!

II. Gaurko eguna igaroaz doa, eta eztot inos
atzera ekarriko.

III. Gaurko egun onen eta ganeko egun
eta ordu guztien kontu zorrotza artuko deuste:
eta alan da guzti ¡ain ardura gitšiz biziko naz?
¡Ai ene zorigaiztokoa, deungaro emoten bado-
daz egun orreek!

FRUTUA

Asi zaitetz orainganik ondo emoten zure egu-
nak; egin, ez galdutearren, eurak opa deutsuen
era ona eta zerua irabazteko egarriaren ega-
rriz ez alperrik ioaten itši, ezta dan apurrik tši-
kicnari bere. Orretarako, mesatan bazagoz,
egon lotsa onean, basterretara begira ibili baga-
rik, eta gogoa bertan dozula; errosarioa esaten
badozu, esan al bait debozinorik andienagaz: la-
nen bateri badaragoiozu, egin laungoikoa go-
goan dozula, ta berari atsegin emotearren. *Esan
eikezu bost amarreko errosario bat Ama Birji-
nearen ondran, mesedeak eskatuten deutsa-
suzula.*

OGEIGARREN EGUNA

INFERNUA

¿Zer da infernua?

I. Da presondegi ta toki ilun itzal ikaragarri bat, zeinetan dagozan galdu madarikatuak estu esturik, kateakaz loturik, apur bateko bakterik ez atseginik ez daukeela.

II. Da suzko etše bat, zein beti dagoan sutan ta garretan, bein bere amatau bagarik.

III. Da leku bat zeinetan ikusi bear direan asmadu al leikezan neke gogortada atsakaba eta alik gogorrenak eta aserreenak, inos ta inos ez gitšitu ez arindu egiten eztireala.

FRUTUA

Ukutu egiozu ezkuaz suari, edo cuki eskuko atz bat kandela eizetu baten garretan, or, gitšienez *Ave Maria* bat esaten dan bitartean: eta esan zure artean *emeko suak infernukoaren parean su-usaina baizen eztan su onek, onelan erretan badau ¿zer egingo dau, bada, infernuko su benetakoak?* ¡O adu gaiztokoa beintzat, bere erruz an erretera datorrena! *Bost Ave Maria Ama Birjineari.*

OGETABAKARREN EGUNA

INFERNUKO EGOTEA

¿Zer egiten da infernuan?

I. Ezagututen da ze gats andia dan bekatua, orain ain gitsi dazauguna.

II. Beti ta beti egon bear da an atera ezinik, baita ondo gogor, eta bein bere atera bagarik, bekatuen zorrak, zcintzuk orain ain ardurra gitsi emoten deuskuen.

III. Antše gorrotetan dira, eta betiko ta sekulako madarikatu bekatu-bide guztiak, zeintzuetarik orain aldendu gura ez garean. ¡O zorigogorrekoa beintzat, an sartzen dan bekatarial ¡Eta ze latz eta garratz egingo iakan ango bizi-modu aserrea, emen naroro ta gozaro bizi izan zanari!

FRUTUA

Alde egin egizu bekatu-bidetarik: iges deungaroko oina emon leikezuen lagun ioko etše edo beste edozein galbideti. Eskatu zakioz laungoikoari, emen erre ebagi edo naiien dituzan nekeak erakutsi deikezuzala, gero infernura

bota etzaikezan. Eta azkenik erregutu launari eta Ama Birjineari bekatu mortalean datzazanak gaiti. *Esaizu Maria Birjinearen Letania.*

OGETABIGARREN EGUNA

INOK EZTAKI SALBADUKO DANEZ

I. Infernuan egon bear neban, bekatu egin dodanczkero; eta barriz eztakit nik, laungoikoak parkatu deustanez.

II. Oraindo iausi ninteko infernuan, bada barriro iausi ninteko bekatuan: eta egia esateko, eztakit iausiko banaz, ene burua arrilabanaren ganean ikusita.

III. Argiro dazaut, ondu ezik, betiko galduko nazana; bai ta orretarako eztakit nik, erio-tzea baino leen onduko banaz. *¡Zer izango da nigaz, atzerengo orduan, eleizakoak artu ta gero leku emoten badeutsat gogotasun edo atsegin gaiztoren bateri? Eta ¡nok esan leit iausiko ez nazala, arako, artean ain sarri iausteko lera gaiztoa emoten izan deustan ekanduzko bekatuan? ¡Zer izango da gero nigaz, au iazoten baiat? ¡Ai! Betiko nireak egin eban.*

FRUTUA

Bekatu mortalean bazagoz, artu egizu gogo zoli zoli bat, konfesino on bat egiteko. Zeure alegin guztiaz galdu eikezu, ain sarri iausi eragiten dcutsun izkunc tšar iarrantu ori, zeinek bear bada betiko gogortu eta ondatuko zaituzan. *Ioan gaur Ama Birjinearen altara-aurre-ra, eta esaikezus iru Ave Maria bere sortuera garbiaren izenean.*

OGETAIRUGARREN EGUNA

GALDUTEN DIREANEN PILO ANDIA

I. Erraz da betiko galdutea, zegaitik eze guztiz zabala da infernuko bidea, eta asko be-reanik dabiltzazanak. Alantše dino Iesukristok.

II. Gatš da salbetea, zegaitik eze estu-beda-rra da zeruko atea, ta gitši andi sartuten dira-nak. Kristok berak esana da auše bere.

III. Munduaren asierarik eta onako gizonik geienak galdu izan dira, ta santuak ao batez di-rauskue eze, oraingoak bere geienak galduteko direala, geienak oker bizi direalako. Nik ene buruagaiti zer esan nei? ¡Ail iakin ez.

FRUTUA

Maian ukutu bere bagarik it̄si eikezu arako gozoago egiten iatzun iaki edo kopaua. Etzaitেকেz eldu pozik eta gozorik geien asmetan dozun lekura, ona izanarren bere. *Esan Aita gurca-ti asi ta, burus dakizusan orazino batsuk.*

OGETALAU GARREN EGUNA

INFERNUTAR BATEN BETIKO LELOA

I. Iaungoikoak asko ta lar egin ehan, ni zerura croatearren. ¡Zeinbat arimako ondasun ta grazia, ni beraganatuteko! ¡Zeinbat dei gozo, zeinbat argi-aldi eder, ni iratzaturteko! ¡Zeinbat sakramentu ta osasungarri, ni onduteko ta zerrutatuteko! Beti ebilen bera nondik eta nora ni irabaziko ninduan, bein laztan gozoz, bestean zema bildurrezkoakaz. Bercin bider esetsi ta ekin eustan deika; baia nik bein bere crantzun eta iaramon ez neutsan.

II. Nik ondo erraz zerua irabazi neunkean. ¡Ai! ebagi izan baneu lenengo barritan arako bekatuen sustraia! ¡Ai! indar tingi bat egin izan

baneutso nik orduan ene buruari onduteko!
 ¡Zintzo iraun banen artu neban gogo onean!
 Damu benetako batek, bere bear tzan aldiko
 konfesino on batek jail eroango ninduan, eta
 ondo erraz zeru eder gozora.

III. Neuk nai izan dot infernu ikaragarritzko
 onetara etorri. Neure guraz, neure guraz sartu
 dot nik emen ene burua. Bai beintzat, bai: ara-
 giazko atsegín zoro zikin, belan ioan tzan bate-
 gaiti beti ta beti erretan eukiko nabe laba gori
 onetan. Bai: neure gura bete betez, eta begiak
 zabalik iausi naz ni suzko oisin onetan. Berein
 bider esan eusten konfesoreak zer ikusi bearko
 neban, berein aldiz aginduten eustan biotzak
 zeren begira nengoan, sarritan ezagutu neban
 nik neuk egia au; ta askotan barri tšar au bio-
 tzero emon eustan laungoikoaren ontasunak.

FRUTUA

Ezker onak emoirozuz laungoikoari, zuk ain-
 bezte bekatu eginezketino, beste askori alagi-
 na gogortasun erakutsi ezteutsulako, eta bear
 bada, zu baizen bekatu gitsiagoren iaubeak gal-
 duten dituzala, zeu infernura bota etzaituzalako.
 Lotsatu egizu zeure burua, gogora ekarrita, zuk
 oraingino bizitzea onduteko biotzean asmau eta

etšaramon egin deutsezun launaren dei argi eta biozketaak.

II. Erregutu egiozu biotz biotzerik laungoikoari, iia betiko galdu-aginean edo orretarako bidean dagozanak gaiti.

Esaisuz iru Kredo, Iesukristok kurutzean egin zituzan iru orduen izenean.

OGETABOSKARREN EGUNA

BETIKO GALDUTEA

¿Zer da betiko galdutea?

I. Da laungoikoa galdutea eta betiko galdutea.

II. Da infernuko suan erretea, eta betiko erretan egon bearra.

III. Da bapere on bagarik damuaren andiz amuratutea eta ernegetea; eta betiko alan egon bear izatea. ¡O beti, beti! ¡O beti iraun bearko dozun nekea! ¡Eta ze bildurgarria zarean!

FRUTUA

Asmadu eikezu gaur zelan eta zetara ezi ta nekatu zure gorputz gaiztoa. Berbarako: zutunik bazagoz, ez ezeri cutsi; belauniko zagozanean,

belaun baten egon: leku ostenduan zagozala, besoak zabaldu: kaletti atšina bazoaz, begiak batuta ioan: eta beste onelango nekaaldi asko, buruak emongo deutsuzanak, nai estarian zurez-zean egiteko, nai agirian bestek zakusazala. *Gaur gabean egikezuz minaguz zelaian bost kurutze Andra Maria Birjinearen izenean.*

OGETASEIGARREN EGUNA

EZTALA PENITENZIA LUZATU BEAR

¿Bekatu egin dot? bada erabagirik dago niretzat bitarik bat: edo infernua, edo penitenzia. Baia ni ostera bekatura biurtuten naz, eta orregaiti ¿epetasun andian ta bake zabalean bizi naz, onduko nazalakoan? Baia ¿eta nok on egin leidaiz iru gauza oneek?

I. Izango dodala penitenzia egiteko crea, ta Iaungoikoaren grazia eragilea:

II. Erea ta grazia izanarren, izango dodala atarako gogoa ta borondatea:

III. Penitenzia eginarren, bekatuan barriro iausi ta ¿betiko galduko ez nazala?

FRUTUA

Begiratu cikiezu gaur iru biderreko alditan zeure eskuai, ta esan bakotšean: *¡ai bada! esku eder oneek egunen baten usteldu eta austuko dira: eta egin tzaitezkez goizean goizean auše esatera. Onešegaz ondu eban Aita Santo Domingok andra bekatari andi bat. Bost pider Aita gurea, Ave Maria ta Gloria Aiteari besoak sabalik.*

OGETAZAZPIGARREN EGUNA

ZERUKO GLORIA

Neure lenengo zeruko sartzaieran ¿zer erakutsiko deust laungoikoak?

I. Zoriontasunezko iturri ugariak, gatšen naste bagarik: gozotasun atsegintasun eta pozkari bete ederrak, atsakabeen eta nekeen usain bagarik. ¡O ze poza enea beintzat orduan!

II. Zorion benetako oneek izango dodaz Iesusen, bere Ama laztanaren, eta Angeru ta zerrutar doatsu guztien laguntzan. ¡O ze laguntza gozo zorionekoal

III. Gozotasun eta zorionok eukiko dodaz

neurri betean, ta gonburu; beti betiko; eta inos galduteko bildur bagarik. ¡O zoriontasun, oisin ondo ta baster baakoa!

FRUTUA

Nekeagaz edo oker etorriagaz nagoanean nire artean egosten ta erraiak iaten; edo atseginakaz eta ondo iazonagaz laisaturik, Iaungoikoaren gauzeetan otzepel, esango deusat ene buruari: *¡Zerua! Zerua! ¡Gloria! ¡Zoriontasun betikoa!* San Felipe Nerik esan eroian legez, anditasunen bat opetan eutsencan. Sinizturik egongo naz, ezer eztireala munduko anditasunak eta zoriontasunak zerukoan aldean. Orregaiti esan eroian Aita San Inaziok, eta ondo; *¡O ze utsa, ze prestueza ta utsitua egiten iatan lurra, zeruari begiratuten deusadanean!* Aita gurea eta Kredo bat belaunbiko, begiak zerura eginda.

OGETAZORTZIGARREN EGUNA

ZERURAKO BIDEA

Bide bi baizen eztagoz zerurako: bekatusa ta penitentsia.

I. *¡Badirau enegan, bateoan iantzi custen*

arimako garbitasun ederrak? ¡Ay ene! Berein bider galdu izan dot garbitasun ori.

II. Eta ¿egin izan dot orren penitenzia? ¿Zer dinot nik penitenzia? Entzuteak berak larri larri egiten nau. Beti ta beti ibili izan naz ni penitenziaren igesi; beti gorroto eretsi deusat nekerik arinenari; beti ibilten izan naz pozkarren eta atsegingarrien bila.

III. Au alan izanik ¿badot nik zerurako usterik? Bai aurki. Baia ¿eta ze bideti? Arimako garbitasuna galdu izan dot, penitenziarik egin nai eztot ¿zelan bada zeruratu? ¡O itsumendi zoroa enea! ¡O ze galdurik noian!

FRUTUA

Egizuz zerurantz begiak ta biotza, eta goari emoiozu an dagoala zeure erri maitea, eta an betiko biziko zareala, badarabiltzu orain aitatu direan bide bietarik bata edo bestea. *Iru bider* Neure Iauna Iesukristo.

OGETA BEDERATZIGARREN EGUNA

ZERUA IRABAZTEA

I. Ondo gitsi eskatuten deust laungoikoak, zerua irabazteko: eztiraust besterik ezpada gordetako bere legea, lege erraza, lege ezin ohea, lege arina.

II. Onetarako laungoikoak berak eskua emoten deust: berak indartuten ta azkortuten nau bere grazingaz deiakaz argitasunakaz eta laguntasunakaz: baita bere Seme Iesukristoren merezimentu irabaziakaz.

III. Lan labur oneen sari emongo deustaz, beti iraungo dabecen zoriontasunak: oraingo neke arinen orde, betiko gozotasunak: oraingo bearren aloger, beti betiko gloria.

FRUTUA

Zure neke atsakaba premina gaiso-aldi ta osterantzeko ikusi-bear guztietan, beti gogora eikezuz zeruko sari atsegin eta gloria miragarriak. Esaizu iru bider *Aita gurua*, *Ave Maria* ta *Gloria Aiteari* Trinitade santuaren izenean,

eskatuten deutzazula, arren irrimc iosi deizula biotzcan zeruko gozamenen gomutea ta gurari creisegina.

OGETAAMARGARREN EGUNA

BETI IRAUN BEARRA

I. Gizon guztiak sartu bearke dabe, betiko izango daben etxean.—Orretati jni bere sartuko naz? Bai beintzat, sartuko naz.—Eta zetsc au zelangoa izango etedot? Nik bizitza onetan ene egite onakaz edo tsarrakaz egiten dodan modukoa.

II. Deabruak mila asnu ta labankerigaz putza ta gantza emoten deust, neure haruari emeko atsegin zoroetan, eta bekatu gauzetan lasa emonda, etse au infernurako egiteko; eta nik sarri ta askotan entzutea emon daroiot.

III. Iaungoikoak beste aldeti diraust, berak darakusdan biziera ona eginda, neure betiko etse ori zerurako egiteko; nik barriz ezetz, eta eztodala gura. ¡Ai ze zoro garbia nazan ori alan egitean! ¡O ze itsurik nagoan!

FRUTUA

Ocan zatzazala, zagoz zubil bat legez geldi geldi, ordu erdi baten gitsienez, ezeri eragin bagarik, edo burua ol baten ganean dozula: ta neke andia egiten baiatzu, esazu zeure artean: *¿zer izango da, bada, betiko infernuko su-garrezko oe isioan egotea?* Auşe beran esan zinaike pena gogor edo neke garratzen bategaz larri zagozanean. *Zazpi Ave Maria Ama Birjineari bere zazpi doloreen izenean, eta beari bere zazpi bider mun egin.*

OGETAAMAIAKAGARREN EGUNA

KONZIENZIAREN ITAUNE-ERANTZUTEAK

¡Ene biotza! erantzun egioctu, arren, itaune onei.

I. *¿Zetarako sortu ta imini ninduan laungoikoak mundu onetan?—Ez beste gauzatarako, ezpada bera orain serbidurik, gero bera zeruan gozetako.*

II. *¿Zer egin deust niri bere ontasunak onetarako?—Emon deustaz arima-gorputzeko zen-*

tzunak eta argitasuna, bere grazia ta laguntasun ederrak ta bitarteko ugariak.

III. Eta znik ezer egin dot neure burua zerrura eroatearren?—¡Aí! Zeru ori ta ene Egile maitea aldapara botata, alegin guztiak egin izan dodaz ene burua infernuan ondatuteko.

FRUTUA

I. Egizu aurrengo ileko konfesino jenerala, eta ikusi ea zeinbat aurreratu izan dozun zerurako biñean, edo ea bekatuetan geiago sartu izan bazara.

II. Euki egizu zeure dcungaro eginen damu andi bat, eta artu gogo egin egina, urrengo ila obeto emoteko: ze bear bada, berau izango dozu zeure bizitzako gerorengoa. Eskini zakioz laungoikoari zarean guzti ori, arimeca ta gorputza, zeure argitasun zentzun indar berba egikune gogo eta asmu guztiak; eta buruz ikasi egikezu, goiz guztietan ia gitorduan esateko, Aita San Inaziok esan eroian urrengo orazino au.

Aror, Jauna, artu egizu nire eskuikune guztia: cutsiz nire adimentua gomutca eta gogo eta borondate guztia. Zeure eskuetarik dodaz, launa, direcanok: eta zeuri atzera emon gura deutsudaz

guztiak, bapere niretzat gorde bagarik: eta zeuk zeure esku andiaz, nik dakidan baizen obeto zaindu arteztu ta zuzenduko deustazuz. Bakarririk, Jauna, esketan deustut, sortu degidazuzala ene biotzean zure grazia eta zukanako laztantasan eta oneretzi ederra: eurokaz beste bagarik naz naiko bestean aberatsa: besterik gura eztoz, ez bear bere.

EGUN TA EGIKUNE GUZTIETAN

gogarte onetarik atera bear dan ona.

Zeure esacgite guztiak zuzenduteko egin bear dozuna da, esetsi ta ekin, esanik doazan gogarteen arteko bateri edo bateri: kontu egizu, eriotzearen ganekoari iudizio, infernu edo betiko iraun bearraren ganekoari; eta beti autu ta artu eikezu zeure biotza geien biztuko deustuna edo zintzoago iratzartu ta bildurtuko zaituzana.

Goizean iagiten tzarean baizen arin, oratu zakikioz berari: eta gero ez itzi egun guztian; eta ezer egiten zagozartean bere, beti atan egon. Ara zelan. ¿Eriotzearen gogartea da, esaterako, zuk gaurko artuten dozuna? Bada

edozer gauza egitera zoazenean, gogoari emoi-
kiozu: *eta oraintse banen nik eriotzako ordua
zelan gurako neuke au egirik euki?* Iudizioa-
ren ganekoa bada zeure egun atako gogartea,
ezer egiterakoan esan zeure artean: *bada niri
berba gogo eta egite guztien kontu zeatsa eska-
tuko deuste iudizioko egun ikaragarrian, eta
oraintse emen adi iagokat kontu ori artuko
deustan laungoikoa.* Eta eskatu sarri Jaunari
eta Ama Birjineari, arren sortu ta sartu deike-
zuezala zeure biotzean onclango gogotasun
ederrak.

Zeure egiteetan, zeure gogo guztia izan bear
dozu, zelan egingo dozun laungoikoaren begie-
tan ondo dana, eta zelan ikasiko dozun birtute-
ren baten ekandu ederra: berbarako umiltasuna,
laungoikoaren alderako maitetasuna, beragan-
go esperantza eta uste bete betea, gorputz-ari-
mako garbitasuna, edo beste onelangoren bat.
Eta guztien artean ardura obcagaz eta sarriago
egin bear dozuna da ondoen datorrena, zure
gorputz okerrari deungerako etšuntasuna, ga-
rramoreta eta lera tšarra galerazoteko; bekatu
bideetarik alderatuteko; eta sustraiak ebateko,
arako zugar aginte geiago euki ta geien azpian
zaukazan izkune gaiztoari. Eta ckin gau ta egun

bein arturiko lanari, bapere itxi-aldirik egin bagarik, arik eta gauz orren ekandu ona zeugan gogortu artean.

Eta zearretara ez eze, baita artezean eta aurretiki bere esetsi bear deutsezu izkune ta bezu deungai. Begira bada zetan geiagotan uts egin daroazun eta ze gauzak sarriago iausi cragiten deuntsun, eta ari zoli esetsi eta errime ekin. Goizcreanik artu laungoikoaren oinetan, egun atan ain bekatutan edo besteñ iausi ez eiteko gogo zindoak. Onetarako gero iges egin bear dozu iausi erazoten deuntsuen lagun batzar bide leku eta ganeko galgarrietarik, eta bekatu orren kontrako gauzak egiten inardun.

Baia baldin, orreek guztiok eginda bere, zeure argaltasunez iausten bazara, berlan damuti: eta orregaz batera io ukabilagaz bularra, edo begiak zerura iaso ta erantadu, edo begiak batuta egon; edo zelaiari mun egin; edo orazinoren batzuk csan; eta lotsaarren arpegia iausi bekizu, ainbeste berba eder ezkeru, ain erraz gaiztakeria ezain orretan iausi izan tzarealako.

Gabean gabean paper baten eskribiduko dozuz egun atako zeure uts eginak guztiak: alkar io egun bateko utsak bestekoakaz, aste batekoak bestekoakaz, ikusteko zeinbat aurreratu edo

atzeratu izan dozun zerurako bidean. Alan egin, eta alan irakusten eutsen san Inazio irakasle andiak, ondu gura ebeen arimai.

ONDO BIZITEKO ZUZEN-BIDEAK

Asko ta askori bizi guztia ioake gogo utsetan, gauz'on bat inos egin bagarik. Oneek gero erioztako orduan ikusiko dira gurari onez beterik, eta egite onez utsik: baita barriz orduan ioan tzan ondo egiteko aldia. Begira, bada, ondo irakurle maitea, zein zuri beste onenbezte iazodakizun. Eta bada ondutera zaroez irakurri dozuzan gogarteak, eta asi gura dozu biziera barri on bat, alan gerta dakizuntzat, eta zure guraari onak beteteko, emon nai deutsudaz orain, urtean ilean astean eta egun bakotsean egin bear dozuzanen adibide labur batzuk.

URTEAN BEIN EGIN BEAR DANA

Urte bakotsean artu eikezu egun bat, eta dandana emon arimako lan ardurazkoetan. Egun onetan, urrengorik onako konfesinoez ostean, barriztadu eikezuz urte atako konfesino guztiak. Onetarako eta osterantzerako, artuko dozu kon-

fesore aldozun onen onena; beti beragaz egin; ez urten bere esaneti, eta egin zeatz berak emoten deutzuzan buru onak. Agertu ekiozu berari artez zeure biotza eta zeure ekandu eta lera deunguak: ze onelan laungoikoak bere argituko dau konfesore ori, zu bide artezeti zuzen eroateko.

Presta zaitkeez iai nagusietarako barauakaz limosnakaz bederatziurrenakaz orazinoakaz eta egun atako misterioa edo santuen bizitzea irakurteaz.

Emon eikezuz debozinorik andienaz Jesus gozoaren ta bere Ama maitearen iai-egunak, euren altiraak ikustera ioanik, eta ondo konfesau-komulgaurik.

ILEAN BEIN EGINGO DIREANAK

I. Artu eikezu il guztirako santuren bat zeure bitarteko, eta emon santuro bere eguna aldaizun ondoen.

II. Onetan artu eikezu egun bat, eta berean ikusi zeure arimako atzera-aurrerak, galtzaieak edo irabazteak: eta euren barri emon zeure arimako aiteari.

III. Gure launa artuko dozu il onetan, konfe-

sorcak aginduten deitsunean, ta barriztadu eikezuz lenagoko propositu eta gogo onak: eta ezkontzagea bazara, auſe dozu erarik ederrera crabagiteko: eta orretarako laungoikoari eskatu bere argia, eta iragarri degizula ea ze estaduk lagunduko deitsun ondoen zerua irabazten: zegaitik eze launagaz ondo egonik zoliago eta argiroago entzungo dozu bere deia.

Konfesorari baderitſo sarri konfesau, komulgau bear dozula, egin itsu itsuan bere esana: baia galerazoten deitsunean bere, ez musinga ibili, mukerrak erakuzten.

Konfesorari baderitſo sarri kontesau komulgau bear dozula egin itsu itsuan bere esana: baia galerazoten deitsunean bere, ez musinga ibili, mukerrak erakusten.

ASTE BAKOTSEAN EGINGO DOZUNA

Ondo ondo gorde eikezuz ial-domekaak: ez mesa arin bategaz geratu: orrez osterantzcan santutu bear dozu egun guztia arimako lanetan emonda. Sermoia entzun, kurutzetakoak egin, errosarioa esan; parkamenak irabazten direan Eleizara, eta Sakramentu santua agirian dagoenera eldu; liburu santuak irakurri: gaisoak ikusi;

onck eta onelangoak dozuz bide ederrak, eta modu egokiak iai-egunak santututeko.

Ez bein bere ioan bagarik itxi dotrinca esaten dan Eleizara: eta emen entzuna irakatsi gau atan zeure umeai ta ogipekoai, zegaiti ze ori da Angeruen eta Apostoluen zeregin ederra.

Ereak aginduten deutsun egunetan zoaz Eleizara: antse euki eikezu gogozko orazino mental apur bat. laungoikoari erregutu zeure burua gaiti: zeure etseko eta osterantzekoak gaiti; eta emon zeure gorputz gaiztoari nckeren bat; baia onetan eta onelangoetan ez inos urten arimako aitak dirautsunerik.

EGUNEAN EGUNEANGO EGITEKOAK

Iagi zaitekez goizean goizeti usteletan oean egon bagarik. Zeure lenengo lana eta ardurea izango da biotza laungoikoagana erregitea; berari damu zoliagaz parka eskatutea; egun atako gogo asmu gurari berba lan ta egikerak eskitzea, eta bere eskua ta laguntasuna eskatutea egun a guztia bapere bekatu bagarik emoteko; eta zeuk bere zeure aldeti artu bear dozuz gogoak, zengan dagoana egiteko eta ara bere ardura obeagaz ibiltzeko ekanduzko bekatuetan ez

iausteko. Goizerik imini eikezu borondatea egun atako al dozuzan parkamen guztiak irabazteko. Eskini zakioz zarean guztiori Ama Birjineari: erregutu Angeru Gordetzailcari, zeure izeneko Santuari, egun atakoari eta bitartekotzat artuta dozuzan Santu-Santai. Ez aztu bere purgatorio-ko arima errukigarriak eta sarriro eurak gaiti Jaunari eskatu; bada zuk aekaz egiten dozuna, gero zugaz bere besteak egingo dabe.

Emon eikezu ordu laurentšu bat gitšienez eguncan adimentuzko orazinoan. Ez bein bere utsegin mezea: entzun debozinoz, lotsaz eta ikaraz: eta al bazendu liburu on baten zagozala. Arratsean zeure buruari kontu estua eska zakikioz ea zelan eta zetan emon izan dozun eguna: eta zelan ioan direan zeure gogo berba ta lan guztiak. Onen bat egin badozu, dana zor deutzazu laungoikoari, eta beragaiti ezker onak emon bere ontasunari: deungarorik egin izan bozu, zeurea da errua, eta emoikiozu zeure buruari nekeren bat, erazoten deutzazula geiago ez egiteko berbea.

Ardurarik al bait andiena iminiko dozu alde egiteko bekatu-bideetarik, zelangoak direan lagun okerrak, berbataldi loiak, ardantegiak, ta osterantzeko ordi-lekuak, yoko larrak, eta gane-

rako galbide deungaak. Deabru asmutsu zitalak, gitsien uste dozun tokian, zabalduko deutsuz sareak, eta iminiko deutsuz lakioak eta amuak zu galduteko: eta alan beti begiak zabalik ibili, eta begira ea zelan zabiltsaan, non sartuten tzarean, eta nogaz lagunduten tzarean.

Pitian bein gogoari emoikoazu, laungoikoa adi ta begira daukazula: eta zeure estura eta tentazino-aldietan beragana beingoan egin, eskatuten deutsazula, arren indartu eta gogortu zagikezala, bekatuan iausi ez eiteko. Onetarako eskeini berari zeure zeregin guztiak, eskupeko bearrak, lan nagusiak, iana loa arduraak pozkarriak ibilerak eta gertakuntsa on guztiak: direanak izan ditezantzat bere gloriarik andienarako, eta zeure arimearen onerako. Gats gutien sustraia alperkeria izan doa: eta agaiti ez bein bere bein-bere alperrik egon. Azkenez yakin bear dozu eze, zelangoa dan bizitzea, alangoa izan doiala eriotzea; eta San Bernardok dirauskun legez, bizitzeari darraiko eriotzeak: eta eriotzeari andiko aldeko betiko izateak. *A vita mors: a morte æternitas.*

MESA ENTZUTEKO IESURRISTOREN pasinoaren ganeko gogarte ta orasinoak.

Ez dau kristanautasunak mesea baino gauza beneragarriagorik. Iaungoikoak berak ezin emon ta asmau eukcan, mesa santua baizen gauza andiagorik. Ondra geiago emoten iako Iaungoikoari mesa bakar bategaz, Angeruac eta gizonak mundua danik ona emon izan deutesena baino.

Mesa batek balio dau Iesukristoren pasinoak ailagina, dino S. Ioan Krisostomok: zegaiti ze mezaan barriztetan da bere pasino ta eriotza berbera: berean Iesucristok emoten dau barriro gugaiti bere odola: berean Elciza Ama santeak Sacerdoteen eskuz biralduten deutso Iaungoikoari bere Seme maitea, bere ontasunak guri ta enparaduai eginiko mesedeen orde: eta gizon-emakumeen bekatuen zorren alderako.

Mesa emoten danartean, dagoz zeruak zabalik: dabiltz ioan da etorri geure eskariakaz Argeruak. Baia zer dinot? Iaungoikoa bera iatorku mesara: zerutar guztien laguntzaan iazten da Iesucristo, barriro aragitu ta iltera legez, dino San Agustinek. Orregaiti bada ondo entzunak

izan doaz gure eskabideak, parkatu ioakuz bekatu arinak, eransten iakuz Iesukristoren irabazi andi neurribaakoak, eta emon ioakez ondo dantzuena gorputzerako eta arimarako ondatsun ugari ezin obekak.

¡Ai bada! ¡Balekie fededunak zer dan mesea, eta zeinbat irabazten dan mesa bakartsu bat entzuteagaz! Eguna bagarik egongo litekez Eleizateetan mesemolearen begira: aztu egingo lelikioe baraustea; eta goiz-guztia emongo leuke Eleizan, urten bere bagarik.

Bada ¿zelan gagoz aste guztian meza bat ikusten eztogula? Iai-domeketan eta iai-arinetan gura ta gurez legez entzun daroagu, Eleizeak esaten deuskulako: baia eta ¿zelan orduan bere? Nagi-epelik, ganora bagarik, erdi lo, albora adi, barreka, barriketan, ta gogoia beste lekutan dogula. ¿Au da mesentzutea? Alan egonik ¿egiten aldogu Eleizearen esana? Olan egoteko ¿obe ez genduke etsean meza bagarik gelditutea?

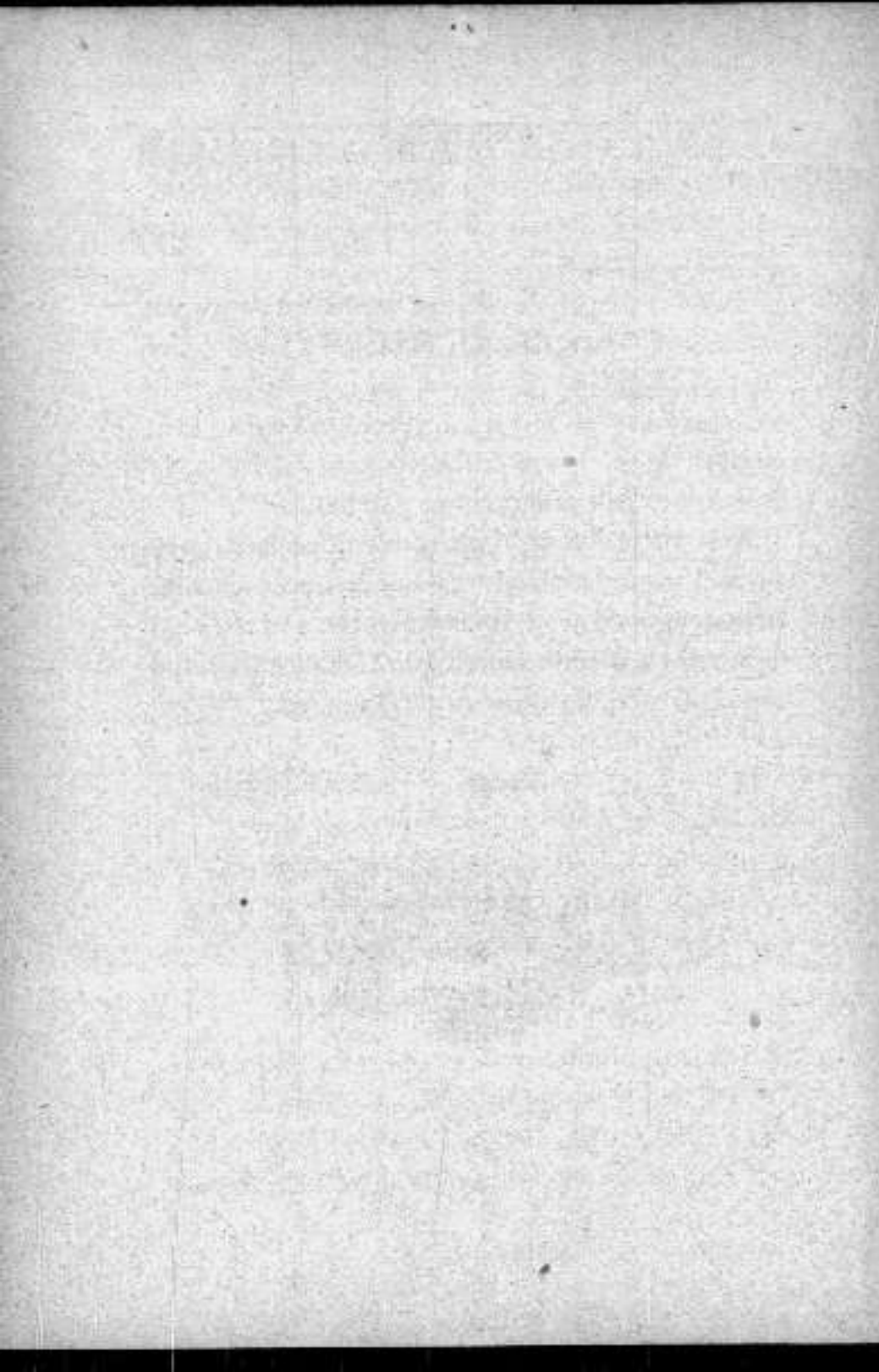
¿Zer deritšazue zuek altara-aurrean auspez belauniko zagozen Angeru santuak, gure astokeria eta lotsa galdu oneri? ¡Ai! Lurreko errege baten aurrean moduzkoagoak egongo gintekez aurki. Iesukristoren iaiotzan itzal obean egozan astoa ta idia, gu mesatan gagozan baino.

¡O abereak baizen bere abereagoak! ¡O itsumena!
¡O ezker gaistoa! ¡Eta ze kastigu gogorraren
begira gagozan!

Lar bere egia da alantse iazoten dala gugaz,
eta agaiti urten daroagu mezatarik leen baizen
otzago ta gaiztoago: agaiti dakusguz gure errietan
ain kalte gogorrek: ta eztakit nik zelan Iesu-
kristok iges egiten eztaben gure Eleizecetarik,
ikusirik gure ezkergetasun gaiztoa.

Eta bada zeu kristinaua zara, aurrerantzean
entzun meza sarriago, eta al bait ondoen, zeure
azkenengo mezea balitzan legetse. Ori alan egi-
teko, ara emen meza arterako Iesukristoren pa-
sinoaren ganeko gogarte ta orazinoak.

MEZ-EMOLEAREN

Iantziak ta mez emoteko beste bear dircanak adierazoten dabena.

Sazerdoteak adierazoten dau Iesukristo.

Eskuak mez-aurreti garbituteak, zelan Iesus-ek eriotza-aurrean bere esku ederrakaz garbitu zituzan bere Ikasle Apostoluen oinak.

Iantziten dabena eunezko amituak adierazoten dau, Iudeguak Iesukristori arpegia estalduteko, imini eutsen zapia.

Albeak, Iesus maiteari, zoroari legez, Erodes-en iauregian iantzi eutsen soineko zuria.

Zinguluak, garritik estu eutsen katea.

Manipuluak ta estoleak, esku-idunetati lotuteko ezarri eutsezan soka gogorrak.

Kasuleak, Pilatosen etxean imini eutsen errege-iantzi gorri barregarria.

Altareak altara-arriak eta berean dagoan kurutzeak ulertuten emoten dau Kalbarioko mendia, eta Kristo iltzan kurutzea.

Altarako zamauak eta korporalak, Kristo,

obian edo sepulturan sartuteko, batu eben iza-
rea eta izerkaria.

Kalizak, Jesus imini eben obia: pateneak, obi
orren ganeko arria.

Ostiak, Kristoren gorputza: ardoak, gugaiti
ain ugari emon eban odola: eta ur tanteak, bere
alborik urten eutsan ura.

MEZEA ASI BAINO LEEN ESAIZU

Ene Iaungoiko maitea, meza santu au, eta
gaur kristinau-Eleiza guztietan emongo direa-
nak, eskeiniten deutsudaz, zeure eta zeure Seme
Iesukristoren gloriarik andienerako: bere Ama
laztanaren eta zerutar guztien ondrarako, Eleiza
Ama Santuaren eta bere Seme fededun guztien
onerako; ene bekatuen ta gaiztakerien eta ene
erruz besteak eginikoen zorren alderako; eta
mundua danik eta onera, gizon-emakume guz-
tiak egin izan dituezanen orderako.

Opetan deutsut purgatorioko arima santuen
onerako: guztiz bere munduan neure guraso ai-
de ongila ezagun ta adiskide izan zireanene-
rako.

Eskeiniten deutsut il-aginean, bekatu morta-
lean, kondenetako unean, gaisorik eta estura-

ren baten dagozanen onerako. Ereje, Iudegu ta fede baakoak argitu ta kristinautu dagizuzan, eta eriotzako ordu larrian, zeure Semearen gorputza ukatu ez deikeguzun, zein ikusi ezarren, siniztuten dogun oraintse emen meza onetan aurkituko dala, gu ianaritu indartu aberastu eta zorionduteko, orain graziaz eta gero gloriaz. Amen.

MEZA-ARTEKO GOGARTEAK

Sazerdotearen sakristiarik altararako urteeran begitandu bear iaku Iesukristo, Iesemaniko ortura-bidean

ESAIZU

¡O Iesus maitea! Iesemaniko ortura, pasino garratzari asierea emotera, egin zenduan bi-dealdiagaitik, eta bertan gero, errudun gaizto bat legez sokaz ta kateaz loturik, igaro zenduan lotsaariagaitik, eskatuten deusut, arren zuzendu daizuzala ene oinak, oker-bideetara ioan ez ditezanzat, orregaz artez ibilirik lurrean, eldu nadinzat zeu zeruan ikustera. Amen.

KONFESINOA

Sazerdoteak makurturik adierazoten dau Iesukristok, auzpez etšunik Iesemani-ko ortuan, gugaiti bere Aita betikoari egin citsan erregua.

E S A I Z U

¡Jesus ene arimearen eroslea! Ez arren aztu Iesemaniko ortuan nigaiti ikusi bear izan zenduzan bildur larri iluntasun estuera bakartasun eta gogortada eskergaak: nigaiti egin zenduzan erregu ta eskaari samurrak: eta nire bekatuen gomuteak lurra bustiginokoan botarazo eutsuzan odol-tantaak. Iosi egidazu, arren, biotzean bekatuen bildur gorrotozko bat: indazuz negar-korrontaak, ene bekatuen loi atsituak garbieta-ko, eta lagun egidazu ene eriotzako larri-uncan. Amen. *Esaisu* Ni bekatari au etc.

Mez-emoleak Alturan man egitea da adietan emoteko, Iudasek Kristo-ri emon citsan mosu ta apa guzurrezkoa.

¡O Angeruen espilu ederra! Zcure arpegi sotilcan Iudas doilorraren aoti bake andian artu zenduan guzurrezko mosu ta laztan lotsagarri-gaiti eskatuten deutsut, arren gura eztakizula nik nire bekatuz zu lotsatutea: ez zure gorputza bekatu mortalean artutea. Amen.

INTROITUA

Sazerdotea introitua irakurten iosteak esan gura dau, zelan eron ebeen Kristo, lotsaari andiaz esturik, Annus ta Kai-fusen aurrera.

E S A I Z U

¡O bildots bigun errubagakoal! Zuk ikusi zenuan lotsaari ta neke andiagaiti, arako eron zinduezanean sokaz esturik, eta kateaz loturik, erregututen deutsut, arren bada urratu deidazuzala arimako katea gogor astunak: ta iosi nagizula errime piso zeure amore ta bildur santuaz, iges egin ez dagidantzat bekatu-bidera. Amen.

KIRIELEISON-AK

Ulertu eragiten dabe antzinako Santuen eskaariak. Salbatzailea mundura etorteko: Iaungoikoaren bekatariakana-ko ontasun andia: eta oneek eskatu bear deutesen par-kazinoa.

E S A I Z U

Iauna, errukia nigaz: Kristo, errukia nigaz ta bekatari guztiakaz. Damu dot, Iauna, biotz gutirik zu ofendidu izana. ¡O ontasun neurribaa-

koa! Indazu, Jauna, damu benetako bat, negarez garbietako, zeure odolaz crosi zenduan ene arimca.

GLORIA - K

Adierazoten deusku, Angerua Iesukristo-ri kantatu entse-
na, gugaiti gizon egin zalako.

ESAIZU

¡O Jaun andia! Eta ze maite dozuzan gizonak, bada izanik zu ondasun guztien iaubea, curakaiti iaio zinean abeletše edo korta zantar baten: etzan estramina baten: eta egon lasto ta abere-artean. Usatu egizu arren ene biotzerik andigurea buru-eretšia ta arrokeria ta lurreko ondasun uts guzurrezkoen egarria, kantatu daikedantzat gero zeruan Angeruakaz nastean gloria bakea bendizinoa ta betiko pozkaria. Amen.

DOMINUS VOBISCUM-EK

Esan gura dan, zelan Kristo-k gizonakaz berba egiten eban: zelan laztanduten zituzan bekataririk andienak, eta zelan San Pedro-ri begi errukizkoakaz begiratu eutsan, onek bera ukatu ebanean.

ESAIZU

Egizuz, Jauna, gudanantz zeure begi errukitsuok, zabaldu egizuz zeure besoak gu bekatariorik laztanduteko: izan zaitez gure erruki, argal-

tasunez gaiztakeriaren baten iausten bagara: cnda iagola ta artzain ardurazkoak lege, estalpetu ta zaindu gaizuz zeure egapean, otso infernutarrak ian ez gaizantzat. Amen.

EPISTOLEA-K

Adierazoten dau, Iesukristo-k emon euskun lege barria, ta San Ioan Bautistaren sermoiak.

ESAIZU

¿Zeinbat, Iauna, zor ez deutsut fede santuagaz argitu nozulako? ¿Zeinbat, kristinau-artean sortu ta azi nozulako? ¡O, eta zeinbat itñi izan dozuzan ondaturik fede-bagetasuneko iluntsa ikaragarrian! Iraun eragidazu, arren, eriotzargino fede santu onetan: gorderik Apostoluak erakutsi eusten zeure legea, eta Doncane Bautistek predikadu eustan penitencia ta negarbi-dea, igon daikedantzat nosbait zero ederrera. Amen.

EBANJELIOA-K

Ulertarazoten dau, Iesukristo-ren predikaldea.

ESAIZU

¡Jesus eguzki ederra! Biotz guztirik eskatuten deutsut, indartu ta gogortu daizuzala fedean fe-

dedunak: argitu ainbaakoak, ezagutu dagientzat guztiak zeure legea izen ta izate miragarria. Ez beitekez, Iauna, galdu zeure odolaz erosiriko arimaak. Nik beindanik bein bete-betean siniztuten dodaz Ebanjelioak eta Eleiza Ama santuak irakasten deusteezan egia ta sinizgei guztiak. Ez, arren, Iauna, ene arimeari ukatu dotrina argi ta lanari bear bear oneek; eta lagun zakidaz gorde-ta iagoteko ebanjelioan it̄si zeuskuzan adibide artezak. Amen.

K R E D O A · K

Darakuskuz fedeko sinizgeiak.

E S A I Z U

Siniztuten dodaz, Iauna, Kredoan sartuten direan egia guztiak, eta gura neuke munduko guztiak siniztuko balituez. Siniztuten dot Iaungoikoa, iru persona banatan bakar bat danagan. Siniztuten dot Iesukristo-gan: zein laio zan Ama Birjineaganik, ta iltzan bekatariak salbetearren. Siniztuten dot Eleiza santuagan; eta sinizte bete bete emoten deustet zuk berari agertu deustazuzan egia guztiai. Sinizmen onetan bizi ta il gura dot: berak darakusdan erara biziteko gogoak

artzen dodaz, eta cimentse nago bizitzea galduteko, bear bada, orren alde egitearren.

Esaiyu Kredoa.

OFERTORIOA-K

Adierazoten dau, zelan Iesukristo-k gogo gogorik bere burua eriotzara opetzi izan eban; ta orren gomutsan eskiniten dituz mez-emoleak ogi-artoaok bere izenean, baita fededun guztienean.

E S A I Z U

¡Aita Iaungoiko zerukoa! Zure Seme maitarren sakrifizio balio andiko au eskintzen deusut mez-emoleagaz batera, zure gloriarik andienarako; nik eta mundu guztiak zor deusugunari erantzuteko, guztiz bere geure bekatuen zorren alderako, eta purgatorioko neke-artean datzazan Arima errukarren onerako. ¡O nok leukezan bere eskuan beste guztien biotzak, danakaz meza santu au zeuri eskiniteko! Begira, Iauna, begi gozoakaz zeure Semeak ikusi eban eriotzeari: aztu egizuz gure bekatuak: eta galdu ez beitekez ainbeste kosta izan zircanak. Amen.

OSTIA TA KALIZA ESKINTEAK

Erakusten deusku, zelan Iesukristo-k bere Aiteari eskini eutsazan bere pasinoko azote koroï lotsari ta gogortadaak.

E S A I Z U

¡O Aita betikoa! Begira egiozu zeure Seme maite bost mila azotez ebagiari, arantza zorrotzez koroatuari, iraunez barrez eta otsez dandarez, barregarri erabileari. Berau, Iauna, opa deusut nire ta munduko guztien bekatuen zorren alderako. Emoidazu, arren, eskua, bakean eta onean croateko negarrezko erbeste onetako nekeak iraunaak alak ta gaisotasunak; bizi izanik orain zeure Semearen antzera, igon daidantzat gero bere betiko laguntza gozora. Amen.

ESKUAK GARBIETEA

Gomutarazoten dau zelan Pilatosek adietan emoteko Kristoren errueza, eskuak garbitu zituzan; baita bere, ze biotz garbiaz eldu bear garcan, Iauna artutera gozanean.

E S A I Z U

Garbitu egidazuz, Iauna, ene arimako orban loi atsituak: osatu zauri ustelak: eta edertu nagizu graziazko apaindurakaz, eta zure alboti urten

cutsuezan odol-urakaz: alan arimea garbi garbi eginik, izateko zeure iar-leku eder ta bizi-toki gozo betikoa. Amen.

ORATE FRATRES-EK

Gogora ekarri bear deusku, zelan Pilatosek atera eban guztien aurrera erakusten Iesukristo, soincko gorri zar barrerrikoko bategaz. Eta mezmoleak eskatuten deusku, lagundu daiogula mezeak diruanartean geure eskaeri ta orazioakaz.

ESATZU

Eske gagotzuz, launa, eder cretsi ta abegi ona egin dagiozula, mezmole onek emoten dagoan meza eta sakrifizio adoragarri oneri, ondo entzunak izateko bere eskariak gurekaz batera, zure gloriarik andicnerako eta Eleizearen ta Eleiz-see me guztien onerako. Amen.

PREFAZIOAK

Esan gora dau, zelan Iesukristori irakurri eutsen eriotzako sententzia gogorra.

ESATZU

¡O bildots errubaakoa! ¡O bizien ta ilen iueza!
Eta bada ni infernuko eriotza ikaragarririk atera gurarik, egon nai izan zenduan iuezaren aurrean

errudun gaizto oker bat legez, sokaz esturik, azotez ebagirik, eta belarrondoko eskergaakaz lotsaturik, entzuten zenduala bake bakean eta mistik bere egin bagarik, nik bear neukean eriotzako sententzia: arren launa, atera nagizu, ene bekatuai zor iaken infernuko betiko eriotzarik. Amen.

SANTUSEK

Gomutarazoten deuskuz Iesukristori Angeruak ta Linbo-ko guraso santuak esan eutsezan kanta soinu gozoak, eldu zalako euren zorionen aldia; eta Terusalenera sartzaieran Uri atako askok esan eutsezan alabantza eta pozkariak.

ESAIZU

Angeruakaz ta Santuakaz bat eginik, nik bere esango dot: santua alabadua bedeinkatua ta miragarria da geure laungoiko andia. Zerutarak gizonak egaztiak ta gauza guztiak bedeinka zagiezala, laun andia, gauza guztien iau-bea, zeru-lurren egilea ta irauntzailea. Onetarako launa, opa deusut meza santu au, kristinau-
Eleiza guztietan emongo dircanak, eta mundua danik ona Angeruak eta gizonak opa izan deusuezan alabantza guztiak: eta eurakaz nastean eskiniten deusudaz ene biotza ta mina, zeintzuk onik aurrera eztabeen iakingo besterik ezpada zeure alabanzaak eta mirariak kantetan.

IRUTASUN SANTUAREN

Ondrarik andienarako urrengo alabantzea esaten dan bakõ-
tsean irabazten dira ogei mila egun ta geiagoko parka-
menak, batera iota amalaugarren Klemente Aita Santu
zanak, eta Obispo Jaun askok emon izan dituezanak;
ilean bein barriz, parkamen oson konfesau-komulgaurik.

Santua, santua, santua,
Ejerzituen Iaungoiko altua.
Zerua ta lurra dagoz
Beterik zure gloria gozoz.
Gloria Aitcari, Gloria Semeari,
Gloria Espiritu Santuari:
Leen zana izan bedi
Orain gero ta beti. Amen.

*Ostean Aita gurea ta Abe Maria Aita San-
tuak erakusten dituzan gauzakaiti.*

OSTIA GORA DOIANEAN

Adierazoten iaku, zelan eregi ebeen kurutzean Iesukristo.

Adoretan zaitudaz, Iesus ene Iauna, ostia
santu orretan: adoretan dot fede bizi-az eta lo-
tsarik andienaz gorputz eder ori, kurutzean gu-
gaiti eskini zana, eta barrero altara orren ganean
eskintzen dana. Zeure Ama maitcak, Angeru

ta Santu guztiak bedcinka zagiezala beti ta beti. Bete betean siniztuten dot, zu ene salbatzailea, benetan ortše zagozala, damu dot zcu ofendidu izana. Zure eskutan iminten naz nazan guzti au. Zu zara ta zu izango zara nire gauzarik maiteena ta laztanena. Errukia, Iauna, enegaz ta bekatari guztiakaz.

KALIZA GORA EGITEAN

Gogora egin bear doguz, Iesus gozoak gu garbietako emon zituzan odolezko iturri ugariak.

ESAIZU

Adoretan zaitudaz, ene Iesus laztanaren odol baliotsua, kurutzean emona gure onerako, arimaak erosteko, bekatariak onduteko ta guztiak zeruratu ta zorioneko egitekó. Bete betean siniztuten dot zu or zagozala. Odol balio andiko onegan daukadaz nik nire uste guztiak, ta nago eze, bere bitartez garbituteko iatazala bekatuak arimaan itši deustazan loiak. Errukia, Iauna, nigaz. Zu zara ene biotzeko odola, eta ene gauza guztien ganetiko gauzea. ¡O odol estimagarria beintzat!

SAGARA OSTEAN

¡O ene Iaungoikoa! Aor altara orretan zure Seme gozoa. Berau, Iauna, zeuri atzera emon eta eskiniten deutsut, Eleiza santuaren eta bere seme guztien izencan. Berau da ostia garbia, ostia santua, ostia miragarria. Berau da asko gure arimaak zurituteko, gure zorrak aterateko, eta zeure esku presturik arturik doguzan mesede neurribaakoak ordeaztu ta kitututeko. Begira bada, Aita errukiorra, zeure biotzeko Seme maite oneri: eta gugaiti ikusi eban bizitza nekatu ta eriotza itzal gogorrari.

SAZERDOTEAK

Geldi geldi dagoala, Iaungoikoari ilak gaiti egiten deutsan eskaariak, gogora dakargu, Kristok kurutzean bere arerioak gaiti Aitari egiten eutsan eskabide samurra.

E S A I Z U

¡Iaun errukiorra! parkeska nagotzu neure gaizkila ta arerio guztientzat: eske nagotzu izan zaitezala purgatorioko arima santuen erruki. Euren onerako eskintzen deutsut zeure semcak

kurutzean igaro eban guztia: gugaiti egin eutsuzan eskabideak; eta meza onetan sartuten direan miraari ta ondasun ederrak.

NOBIS QUOQUE PECATORIBUS-EK

Gomutarazoten deusku, lapur onaren garbai egiazkoa ta izan eban bekatuen parkazino osoa.

ESAIZU

Eta bada, Iauna, parkatu zeuntsan zeure alboan kurutzean iltzan lapur damutuari, ta beste bekatari andi askori, nik bere uste dot bete betean eze, beste onenbeste egingo dozula nigaz, neure deungaro eginen damu benetakoagaz zeugana banator: eta ari legez lagunduko deustazula eriotzako ordu larrian. Orainganik, Iauna, orainganik onduten asi gura dot. Damu dot zeu ofendidua. ¡O neure bizian bekatuak egin izan ezpaneul! ¡O urtu albanegiz ene begietako negarrakaz leen eginak! Errukia, Iauna, errukia nigaz.

PATER NOSTER-AK EDO

AITA GUREAK

Alderazoten dituz, Kristok kurutzean esan zituzan zazpi berba mirariz beteak. Essizuz zuk bere mez-emolcagaz batera Aita gureako zazpi eskaeriak, eskatuten dozula zeure buruagaiti, eta zeure arerioakaiti.

OSTIA ZATTUTEAK

Esan nai dau, zelan ebagi eta birrindu cutseezan Iesukristori aragi-guztiak, bururik ta beatzetara atal osorik itsi-bagarik.

KALIZEAN EZARTEN DAN
OSTIA-TSATALTSUAK

Ulerarazoten deusku, Iesukristoren Linhora iatziera, bertako Guraso santuak zoriondutera.

PAX DOMINI-K BERAK EGINIKO

Iaungoiko aserreagaz gizonen arteko bakeak.

AGNUS DEI-K

Darakusku, zelan bekatari asko iatzi zirean Kalbario-rik, bekatuen damuzaren negarrez, bularrak ukabilagaz upartu bear zituezala. Eurak legez guk here egin bear dogu.

ESAIZU IRU BIDER

Iaungoikoaren bildotsa, munduko bekatuak kentzen dozuzana, errukia gugaz.

Gero. ¡Iaungoikoaren Seme maitea! Ez, arren, gure bekatuai begiratu, ta bai zeure ontasun andiari. Galduak gara betiko zuk aztuezik gure gaiztakeriak. Gogora egizuz gure askogureak

erakutsi eutsuzan bizitza ta eriotza garratzak: gorde gaizuz ondamendi ta galbidectarik: eta gorputz-arimako gatš ta gertaera tšarretarik. Baketu ta adiskidetu gaizuz zure Aita aserratuagaz. Bai, arren, bildots errubagaa eta Iaun errukiorra.

DOMINE NON SUM DIGNUS-EAN

ESAIZU

Iauna, ez naz ni duina, zu nire etšean sartuteko: baia berbatšu bat esaizu, ta garbituko da nire arimea.

Iru bider esango dozu au: ta euki egizu guraari bizi erešegin bat, Kristoren gorputza zeure biotzean artuteko; zeneri deritšon arimeazko komuninoa: baia orretarako arimea garbi izan bear dozu, bekatu mortal bagarik.

KOMUNINOAK

Esan gura deusku, zelan Kristoren gorputz ila obian sartu ebeen.

ESAIZU

Erdu, Iauna, ene biotzera, eta egin tzaitez ene iabe oso osoa. Aberastu ta edertu egidazu arimea, zu lango Iaun andia bear dan legez nigan

sartuteko. ¡O Iauna! ¿nor tzara zu, ta nor naz ni? ¡O nok leukcan zeure Amaren garbitasuna, barruan zuri ostatu emoteko! Baazaut, iauna, nire ezer bere-za: baakust enazala ezpada lurreko artzantar bilau gauza-ez bat: baia orregaiti bere zeugan dagoz ondasun guztiak, eta alan aberastu nagizu zeruko ondasunez. Zeuretu nagizu, zeurea guzti au izan nadintzat: zu beti lurrean nigaz egonik, zu zeruan beti gozetako. Amen.

MISALA BATERIK BESTERA

Igaroteak esan gura dau, munduaren azkenean gure fede santura iragoko direala Iudegu Ereje eta fedeabaako guztiak.

DOMINUS VOBISCUM-EK

Iesukristo, hiltzekero, agertu ekiela bere Amari Aposto-
lu ta Andra santai.

GERORENGO ORAZINOAK

Adierazoten dabe, bere Ikasleai ta Suzerdoteari emon eutsen bekatuak parketako, ta fedeu mundu guztian zabalduteko eskubidea.

AZKENENGO BEDEINKAZINOAK

Kristoren zeruetara igocera, Espiritu Santuaren etorre-
rea, eta Indizioko egunean omi ezarriko deuten benedikzioa.

OSTERENGO EBANJELIOAK

Ulertarazoten dan, zelan igonik zerura Iesukristok, asi zirean Apostoluak munduko baster guztietan Ebangelio santuko egiak zabalduten.

E S A I Z U

¡Zeruetako Aita maitea, Iaungoiko bakarra, gauza guztien egilea! nik, bekatari andi onck, Eleiza Ama santeagaz batera, opa deutsut meza santu onetan eskini iatzun sakrifizio beneragarri au. Berean barriztadu dira zeure Seme biotze-koaren bizitza pasino ta eriotzea. Begira, Iau-na, meza onetan egin danari: eta entzun egizuz, berean zeure Seme maiteak, entzulaak, ta Eleiza guztiak, egin deutsuezan eskariak, gure bekatuen zorren alderako, eta purgatarioko arimeen onerako. Ondu egizuz bekatariak; argitu fede-baakoak; indartu fedean kristinauak; zaindu Eleizea; ta ez eikeguzu ukatu eriotzako orduan zure Semearen gorputza; igoteko gero hera ikustera zeruko gloriara. Amen.

ONDO KONFESETAKO ETA KOMULGETAKO ORAZINOAK

Etza nin erraz zein da askok uste dabecen, konfesino on bat egitea. Etza, itoan egin bear dan zeregina: leenagoti prestetako aleginak egin da bere, asko dago zereginik, laungoiko aserratuagaz bakeak egiteko, zeinen aurrean gure kontra deadarrez dagozan gure bekatuak, eta eske ta eske, gu infernuko ondarrerura hotetako.

Gauza askok lagundu bear deutse ondo egingo dan konfesinoari; baina bearrenak dira hosi. 1.^a Esamina konzienziakoa. 2.^a Pekatuena damu benetakoa. 3.^a Aurrerantzean geiago ez egiteko gogo zolia. 4.^a Bekatu mortal guztiak, batzu bere ostu bagarik, artez konfesinoan agertutea. 5.^a Konfesoareak aginduriko penitentzia zere egitea.

ESAMINA-AURREAN ESAIZU

¡O Iaun errukiorra! ara emen zure aurrean bekataririk galduena. Lotsaren lotsaz nago aurpegia iausi eginda, begiak gora zeugana egiteko biotzik ozta daukadala. Argitu egidazuz, arren, ene arimako begi ilun itsutuok, ene biotzeko baster ezkutua arakatuteko: ene bekatu asko ta anditzarrak bilatuteko: ene arimako ezainta-sun ikaragarria argiro argiro ikusteko: ta artez

ezagututeko ene buruaren orainarteko kalte gogorrak.

Agertu egidazuz, launa, ene biotzeko okulu eta ostendera guztiak, gelditu eztedintzat bekaturen bat ez bat ezkutuan ikutzagarik; eta lagundu egidazu ondo egiten konzienziako esamina: zegaiti ze sor-gor iakin-ez bat naz ni, ta zeu bagarik ezin gogora ekarri neiz bekatu guztiak.

Iaungoikoaren Ama maitea, Angeru Gorde-tzailea ta zerutar guztiak, lagundu ta biztu nagizue, aurkituteko neure ariman dodazan gais-takeria oker-egite ta bekatu guztiak: presta nadintzat ondo konfesetako, ta Iaunagazko benetako bakea, ta neure bekatuen parkazinoa izateko. Amen.

Esaizu gero askotan biota biotzerik akto kontrizinokoa, edo Neure launa Iesukristo.

ESAMINEA EGITEKO BIDE ERRAZA TA LABURRA

LENENGO AGINDUAREN GANEAN

Begira zelan egin zenduan leengo konfesinoa edo leenagokoak: lotsaz, bildurrez, edo aztuzaz

bekaturik itši bazenduan: zan baino gitšiago edo ederrago esan bazenduan: damurik, edo onduteko gogo zindorik ezpazeroian; edo beste aldetati konfesino edo komunino okerrik egin bazenduan.

Begira ea konfesoreak aginduriko penitenziak egin bagarik badaukazuz, edo luzaro zeure nagiz atzeratuta erabili izan badozuz: edo berak atzera iaubeari biurtuteko esan eutsun gauzarik, ainbagarik badaukazu: ea eldu izan bazara berak eragotziriko etše, lagun-arte iolas, begira, fiesta, eta orreetara, edo berba egin badozu, ez egiteko esan eutsun lagunagaz.

Fedea galdu izan badozu, ezer siniztuten dozula Eleiza Ama santuak erakusten dabenaren kontra: edo egon izan bazara zeure artean alan badira ezpadira, atzeratuteko aleginik egin bagarik.

Irakatsi edo esan izan badozu iakinen ganera, bekatu dana eztala, edo eztana baidala: edo eztagoala zerurik edo infernurik: edo gure arimea eztala betiko iraun-bearra: edo laungoikoak eztakiala zer darabilen, edo gauzaak oker darabiltzazala, edo obeto erabili leikezala.

Ea bear dan dotrinarik badakizu, edo iakiteko aleginik egiten badozu.

Uste izan badozu, beti deungaro bizi izanda bere, orregaiti zerurako bazareala; edo bestera, ain bekatari anditzarra zareala eze, zureztat ezin zerurik ezetara bere izan leitekean: edo eztagoala zeure eskuan salbetea, laungoikoaren grazia lagun dozula bere.

Laungoikoagana biurtutea eriotzako ordura-arteaz luzatuteko gogorik izan badozu.

Izan badozu laungoikoaren gorrotorik, gaisopean edo artutšu ta nekatu zaukazalako.

Emon badeutsazu zeure buruari bekatu eginarean, edo egingo dozunaren laudoa ta gorantzea.

Beteaz emon izan badeutsezu sinisterik sorginkeria gauzai, edo aztuen asmu ipuin eta guzurrai, edo zure ames zoroai; ta onelango biderik eztaoen etorkizun erremedio ta zorakeriai.

Irri ta barre-gauzarik laungoiko ta santuakgaiti esan, edo euren kontrako biraorik edo buŕrorik egin izan badozu.

Promesen bat bein aginduezkero, egintzagarik edo luzaro atzeraturik badarabiltzu.

Eleizan ezer ostu, edo adiskide deungeari berba labanak edo nasaiak esan, edo sinu irribarre edo beste zorakeriaren bat egin, edo bes-

te aldeatara, dan legez dala, gauza tšarrrik egin izan badozu.

Fede esperantza ta karidadeko egintzaak bere aldietan egiten izan ezbadozuz.

BIGARREN AGINDUAREN GANEAN

Begira ea egin izan dozunez guzuraren ganeko iuramenturik: bada guzur tšikia ta tšan-tšazkoa dala bere, beti da pekatu mortala.

Egin izan dozunez, alan dalakoan eztalakoan, gauzea artez iakin bagarik: edo besteren esanaren ganera, zuk ikusia legez emon izan dozunez: ze oneck bere bekatu mortala dira.

Okerren bat inori etorri izan iakonez zure guzurrazko iuramentuti, edo zuk besteari eragingeti.

Gatšen bat zeure buruari edo besteri egiteko iuramenturik egin dozunez, edo osterantzcan bekatu mortala dan gauzea egitekoa.

Emon deatsazunez inori guzurczko iuramentu egiteko bidea, edo beinik bein berak ondo iakinezcan, alan tzalakoa emotekoan imini zenuanez.

Esan izan dozuzanez biraoak eta arrenak: izan dircanez gatšezkoak eta noribait oratuko iakazanak, ta zeinbat izan direan.

Inoren gats-baako biraoak izanarren, bekatu mortala egin izango dozu, zeuk aintzat ustean esan badozuz, ta konfesau bear dozuz, Eta dana dala, beti da izkunc okerra tšatean pitean gatz bagarik birao-urtika ibiltekoa, eta aztutera aleginak egin bear dira.

IRUGARREN AGINDUAREN GANEAN

Begira iai-domeketan meza osoa beti ta ondo entzun izan badozu: mezea uts egiteko bidean zeure burua imini izan badozu: inor besterik zeure erruz entzun bagarik geratu izan bada.

Ea mezatan zeure guraz egon izan bazara gogoia beste lekutan dozula: edo berbaz, lo, al-bora begira, besteai galarazoten.

Premina andi bagarik bearrik zuk egin, edo besteri eragin badeutsazu: nai dala doan, nai alogerez, edo sariz; nai eztarian, nai agirian; bada guztietara da bekatu.

Barau-zaro egunetan, barau egin bearrik, galdu egin badozu: edo oneetan ta barikuetan, ta beste egun debekauetan lege eztan legez koi-pea ian badozu, edo arraina ta okela gauzea iat-ordu baten: edo zuk ezarren, norbaiteri ian eragin badeutsazu.

Garizumaan bulda bagarik arrautzak gaztaia edo ezne gauzaren bat ian badozu.

Amarren-primiziak artez egin ezpadozuz: amarrenari tšatšarrena edo adinona, zureztat onena gorde ta, emon badeutsazu: azitakoa edo lubarriena atzeratu badeutsazu: edo amar zareztat, eta amaikagarrena amarrenari emon badeutsazu: bada, amarrenaren izenak berak dinonan legez, artuten daneti amarrerik bat zor iako Iaungoikoaren Eleizeari.

LAUGARREN AGINDUAREN GANEAN

Begira gurasoai, ugazabai, edo nagusiagoai euren lotsca, edo zor iaken itzala galdu badeutsezu: euren esanak egin gura-ezik ibili bazatšakez, edo atzera erantzuten, edo erremuskadaak burrufadaak abrigutšarrak begiraunaak edo adikunaak egiten: edo beste aldeatara ernegarazo badeutsezu.

Ea gaisorik egonik ikusi ezpadozuz: zartzaroan begiratu, ta premina ta mealdietan lagundu, ta ez-unetan emendatu ezpadozuz: zeure eraz Eleizakoak bagarik, edo testamentua egin bagarik il izan badira.

Guraso edo etšeko Buru bazara, begira ondo,

ea zelan eta nondi dabiltzazan zure ume otsein ta ogitukoak: zelan dakien dotrinea: nos konfetsetan direan: gauba ilunduta bere etšerik kanpora badabiltz: ea erromeria, batzaako dantza, naasteko iolas eta gau bigerectara agindu badozuz.

Ea iakinik, edo susmea eukirik zure umeak edo etšekoak kanpoan edo etšcan deungaro bizi direala, edo lagun tšarrakaz batzanduten direala, eragotzi ezpadeutsezu: ezkontzako berbaak emonik, alkarren etšcetara, edo alkarregaz egoteko lekura ioaten itši badeutsezu: eta ori berba ori emon ezkeru, berarizko ta beren beregiko ardura bat artu ezpadozu, arimako okerrik izan ez dedintzat.

Begira ea biraoak, ainenak, berba loiak edo beste aldeatati deunganak, eurak dantzuela esanda edo gauza okerren bat, eurak dakusela eginda, edo eurai egiten aginduta, edo bestelan tšarrerako biderik emon deutasunez: lau bost urterik gorantzako seme-alabaak, ocan alkarregaz badaratzazuz; edo senar-emažteok zeuen alboan, edo gelan.

Ea curen aldia eldu ezketino, zure erruz ezkontzagarik badagoz: edo curen gogoaz bestera ezkondu badozuz: edo laungoikoak osterantzean

dei egiten deutesen estadia edo bizimodua artuten, zure aleginean lagundu gura ez, edo bearbada galerazo badeutsezu.

Ezkondua bazara, emen gogora eikezuz zeure lagunagazko aserre-aldiak, deungaro esakaak, eskuiotzak, eta onelangoak: baita bere ondatu izan badozu ian-edanetan, iokoan, tratu okerretan, auzitan, soinean eta zorakerietan lagunak eta umek bear leukeena.

Testamentario inork itxi bazaituz, begira ea egin bagarik badaukazuz aren eleizkariak eta agintzaak, eta atera bagarik zorrak eta mezaak.

BOSKARREN AGINDUAREN GANEAN

Gogora egizu ea inori gorrotorik, kurrugarik, edo ikusiezin andirik izan; agurra ta berbea kendu edo gatsik opa izan deutesazunez: edo etorri izan iakan okerragaz biotza argitu edo onagaz ilundu iatzunez.

Ea errieltza edo aserre-aldia izan, eta berba astunak esan edo iraunak inori emon deutesazunez.

Besteren arteko bakca, edo adiskidetasun ona, edo ezkontza egina, edo igaroa barriakaz eta zeure miin gaiztoagaz galdu dozunez.

Ea inor il, ebagi, edo io dozunez, eta atarik

gero, edo berari edo besteri, beste kalteren batzuk etorri iakozanez.

Eriotzarik edo beste kalte andirik zeure buuari opa edo emon gura izan deutzazunez.

Ea sabeleko seina galduteko aleginik egin, edo besteren bat atan imini izan dozunez: edo ain bagarik zeure erruz galdu edo galduteko bidean iarri izan tzareanez.

Inos katutu edo iakinaren ganera lar edan, edo kalte andia egingo cutsuna artu izan dozunez: edo inori alangorik eragin deutzazunez. Ea orditutea ekanduz izan daroazunez: ta iakinik tabernara, ileteetara, ezteguetara eta fiestetara ioan da ardoan iausten zareala, orregaiti bere alango lekuetara eldu izan tzareanez: eta esan bear dozu, zeinbat bider izan zatekean beti iausi ezagaiti. Ta alper dozu; orrei lekuoi betiko agurra egin bagarik, etzara zeure bizian ondo konfesauko.

Bidebagako auzirik inori emon, edo kereñarik ekarri deutzazunez, edo besteak zuri emonari, lege eztan lege, cutsi eta iarraitu deutzazunez. Ea zeure erruz bear eztan auziren bat Erriak edo besteren batek darabilenez.

Norbaiteri bekatu egiten agindu, lagundu edo orretarako burutasun tsarrik emon badcutsazu,

edo zeure deungaro eginagaz orretan imini, edo orretarako biderik emon badeutsazu.

Ea bekatu mortalean egonik, zeure burua ilteko peñeburuan edo bidean imini dozunez.

SEIGARRENEKOAREN GANEAN

Begira emen aragizko bekaturik egin badozu: leen egina gogoratuta, atan atan gogoz egon bazara; damutu baiatzu crea izan, da ez egina: egiteko asmua artu izan badozu: edo asmurik czarren, egon izan bazara gauza loi seigarrenekoren bat burutan dozula, aztuteko edo gogoa beste gauza batera iokatuteko aleginik egin bagarik: edo amesetako gauza loiren bateri eder eretsi badeutsazu, eta burutarik kenduteko aleginik egin ezpadozu.

Ibili izan bazara eskuaz deungaro, edo zeure buruagaz, edo dan legezko lagunagaz: bada nai gizezkoak euretara dala, nai emakumeak emakumeetara, beti da bekatu.

Inori alangorik erakutsi badeutsazu, edo orretarako esan, mandatua agindu, edo zelan alan bide okerra emon badeutsazu: edo zeu inoren estalgila ta mandatari ibili bazara.

Kanta ta destaina zantarrik, ipuin loirik, edo

berba barre-eraginkarri nasairik esan, edo besteai eraso, edo besteak esateko zuk egin edo imini badozuz; edo alangoak gogoti entzuten egon bazara.

Ibili bazatšakoz gogo okerraz edonori bere aurpegira, edo beste lekutara begira, edo sinuka ta kinuka, edo egon bazara adi, ikusten zelan besteren batzuk deungaro dabiltzazan: edo patariai, abereai, edo pistia zantarrai, tšarto dabiltzazanean, orren bearrik eztozula.

Berba baten agertuko deutsazu konfesoreari, lotsak albora bota-ta, zuk gogoz, berbaz, mosuz, eskuz, ikustez, entzutez, edo bestera izan dozuzan argaltasunak: ibili izan bazara, zirika, bultzaka, oraka, auska, itzulmurdika edo zapuzka: ta esan cikiozu beti, nor dan izentadu bagarik, zelangoa lagunagaz izan tzan, ezkonduagaz, ainba-koagaz, boto kastidatekodunagaz, aideagaz, nai odolekoagaz, nai oratuagaz, eta zeinbat-garren aide zenduan; baita bere izan bazenduan ezer patariagaz, edo abere mutuagaz. Esan bere bear deutsazu, ea zeure etše-barruan, edo zeure agindura badaukazu bekatu-laguna.

Ezkonduak bere konfesau bear dabe, lagunari gogortu baiakoz, laketu ta lagundu gura bagarik ondo dan aldietan, besteak esan da bere,

edo egin izan badabe oker dan orduan, edo tšarto dan alderara, edo umcak edo bestek asmau leikiela: edo seinik ez izateko aleginik, edo era borondatezkorik darabildela, dana dala-gaiti.

Onen gancan iakin egizu eze, seigarreneko gauzetan eztagoala gauza tšikirik; guztiak dira astunak eta zakonak: eta alan eztozu batšu bere konfesinoan atzeratu bear: eze bein bat atzeratutera-azkerokoan, guztiak geratuko iatzuz par-katzagarik. Baita esan, onelangoen gancan biotzean daukazuzan errenkura, konka ta ezda-baida guztiak.

Iakinik egon bear tzara eze, bazabiltze gastek naastean batzaako dantzetara, iolasera, fiestetara, gau bigiretara, erroldara, arta-zurietara, linagintzetara, karobietara, tšakolin saltzetara, ezteguetara ta alangoetara, etzareela garbi izango zuek alan uste izanarren. Eta arabere okerrago, bein ezkontzako berbea emon ezkectio, ezkongei biok alkarregaz bazagoze.

Eta azkenez iakin bear dozu eze, zeure etšean egiten bada batzaar nastua, edo zeure agindupekoai itšiten badeutsczu alango tokietara ioaten, edo leen csan direanetara ibilten, edo cragotzi bear dozula cragotzen ezpadozu, zure bizkarrera

izango dozuzala orreek leku orreetan egin daiketzan bekatu guztiak; eta alan onelangoen ganean bere esamina egin bear dozu.

ZAZPIGARREN AGINDUAREN GANEAN

Begira ezer ostu edo ostuteko gogorik izan badozu: zeinbat zan, zeinbat aldiz, zeinbatena ta izan bada Eleizaan edo Eleiz-gauzea.

Ea gurasoai soinerako ta oinerako ta zorakerietarako artoa, garia, edo beste gauzarik egin badeutsezu; bear dan baizen geiago gastarazo badeutsezu, neba-arrebeen kaltean.

Otseina edo ogitukoa izanik, ta zeure soldateari gitši cetsirik edo ainbaakoan ugazabai ezer ostu badeutsezu.

Inoren ortuan, soloan, basoan, aberectan edo gauzectan kalterik egin badozu; edo egiten agindu, lagundu, edo orretarako burubiderik edo onik emon badozu, edo bestek ostua artu edo estaldu.

Iokoan, saldu-crosietan, eta artu-emonetan zindo ta garbi ibili ezpazara; pisuan ta neurrian gazago ta laburrago emon, edo gauza kaltetua, edo atšakiaduna esan bagarik ontzat sartu, edo lege dan baizen merkeago erosi ta gorago, saldu badozu; ganadua erdiratzan, bear dan garbitasuncan ezpadaukazu.

Dirua epeetan ta ordeaz emonagaiti korriarik eroan badozu, zeinbat eta zelangoari.

Galarazo badeutsazu otseinari soldatea, bear-ginari alogera, mandatariari saria, ta edozeneri bere izerdia.

Inorentzat alogerean edo bearrean ibilirik bear litekean baino lan ta bear gitšiago egin izan badozu.

Leen osturiko gauzarik, zorrik edo inoenik iaubeari aleginean emon bagarik luzaro badaukazu.

Aurkitu izan dozun gauzaren bat, zuretzat gorde izan badozu, iakitera egin bagarik noena dan edo konfesoreagaz edo iakitun bategaz ondo itun bagarik.

Inoren besteren ondasunak edo gauzea, lege eztan bideti, zeuretu gura izan badozuz.

ZORTZIGARRENEKOAREN GANEAN

Begira ea guzurrik esan dozunez, eta ea atati gero norbaiteri okerrik etorri iakonez.

Ea inori guzurrik erne deutzazunez: edo zuk zeure aragiari kendu ezarren, edo zuk ikusia edo entzuna, ta egia izanarren, besteren kreituko etena, oraindo isilik dagoana edo gitšik da-

kiana eztakianaren edo eztakienen belarrietara eroan dozinez; ta atati gero zabaldutera etorri izan denez.

Ea besteri kreituan kalte ekarriko deutsan kantarik atera dozunez: edo alangorik zuk destainez kantau dozunez.

Inoren kartarik zabaldu, edo iaubeak gura eztabela irakurri dozunez.

Ea kreitu galarazoa atzera leengo senean iminteko konfesoreak esan da bere, aleginik egin eztozunez.

Ea besteren batek zeure aurreti esan izan daben kreituzko deungaroa gogoz entzuten egon izan zareanez.

Inoren bizitzako gauzaak iakin ezinik, edo basterretako creziak eta errondoak batu ezinik ibili zareanez.

Egin izan dozun susma deungeari, edo buruak ekarri izan deutsun peko tsarrari, arin ta bete-betea siniztea emon deutsazunez, eta ea inori iragarri deutsazunez.

Bederatzi ta amargarrenekoen ganekoak, bost Eleizakoenekoak, eta osterantzeko bekatuak, sarturik doaz esanik doasaneetan.

ESAMINA-OSTEAN

ESAIZU URRENGO ORAZINOETARIK GURAAGO
DOZUNA

I. ¡Ene Iaungoiko on eta Aita maitea! arri-
turik eta lotsea daridala imini nabe ene bekatu
asko ta anditzarrak. Arakatu dodaz zure argia-
gaz neure biotzeko baster eskutuak: bururatu
dodaz aleginean, zure kontra nik eginiko gaiz-
takeriak: eta zuk, ustez, ezauerazo deustazuz
ene bekatu ezain eskergaak: eta gogorturik
nauko ikusteak nik egin dodana, eta zelan zure
ontasunak itšaron deustan.

¡O Iaun biotzekoa! ¿Zelan nik aztu izan zaitu-
daz? ¿Zelan ausi izan dodaz zure lege ta agindu
suntuak? ¿Zelan iausi izan naz ainbezte bekatu-
tan? ¿Zelan egon zatsataz ain luzaro isilik eta
bakean? ¿Zelan iruntsi ez nau infernuak? ¿Zer
egin dot nik?

¡Ai! ta ze ikaraturik naukeen nire bekatu an-
di itzalak! Bildur naz astirik izango ezetedodan
konfesorearen oinetara elduteko. ¡Ai ene zori-
gaiztokoa, konfesau baino leen ilten banaz!

II. Iesus ene artzain ta crosle maitea, izan

zaitz zu zeurē Aita aserratuagaz nire bitarteko. Andiak dira, eskergaak dira, egia da, ene bekatuak: baia andiagoa ta zabalagoa da ezin geiagoan zure ontasun neurri-baakoa, ta enegaiti ainbezte igarazo cutsun zure on-ereste gozoa.

Zeruetako Erreginea, bekatarien Amarik laztenena ta bitartekorik maiteena: Angeru ta zertar santuak, eskatu egiozue zuek laungoikoari bekatari andi onegaiti. Bekatuaz egin naz bere arerio... ezaindu dot arimeca... galdu izan dot zerua... irabazi izan dot infernua... ta betiko eneak egin eban, zuek ene bitarteko urten ezik.

¡Ai launa! ¡Errukia bekatari andi onegazi! Oraingino gaizto-okerra izan banaz bere, bigundu egidazu, launa, ene biotz arrizko aur: indazuz negarrezko korrontaak, nire bekatuak urtuteko: ez nagizu, arren, zure begi errukitsuen aurreti bota: estu, lotu ta cutsi egidazu ondo ondo, gei-go biurtu ez nadintzat leengo bekatuen ondamenti arrigarrira.

Damu dot, launa, bekatu egin izana: balta damu dodala biotz guztirik. Errukia, launa, errukia bekatari andi onegaz. Onerik aurrera beste bat izango naz. Aurrerantzean gorrotoz, eta gorroto andiz, begiratuko deutsat bekatuari.

Leenago ilgo naz il, bekatu egin baino. Bai, launa, bai: alantse izango da zuk lagunduten deustazula.

BEKATUEN BENETAKO DAMUTASUNA ARTUTEKO ORAZINOAK

ESAIZU ZEUK URRENGO ORAZINOETARIK
BATA EDO BESTEA, ZEURI ONDOEN
DERITŠAZUNA

I. ¡O ene laungoiko maite! zu zareana zarealako, ta maite zaitudazalako gauza guztien ganeti, damu dot bekatu egina: damu dot biotz guztirik zure ontasuna neure bekatuakaz ofendidu izana: damu dot zure lege santua gorde eza: ta gura neuke zatituko balitšat damuarren ene biotz prestu-ez au.

Emoten deustut berba zindo benetakoa, aurrerakoan ez geiago bekatu egiteko: bekatuen bide guztietarik alde egiteko: nire bizitza gaiztoa onduteko; ta biotz guztiaz zeu maite izateko. Bai, launa; leenago ilgo naz mila bider bere, ta leenago galduko dodaz osasuna ta ondasun guztiak, zure kontrako okerrik egin baino.

II. ¡Ai ene biotzeko laungoiko! Non tzan

ene zentzuna bekatu egitorduan? ¿Nora adi nengoan, zure ontasunari bidebaako ain eskergaak egin neutsazanean? ¿Zer egin dot nik?

Bekatu bakar bategaiti asko ta asko datzaz infernuko laba gorietan ¿zelan bada niri isilik eroan deustazuz ainbezte ta ain andiak? ¿Zer bat dagoz oraintse erretan infernuan, nik baizen bekatu gitsiagogaz?

¿Zer izango zan nigaz, eta non nengokean ni orain, il izan baninduzu, beste asko legez, bekatu egin da bertati? Eta ¿zeren begira nago, atzera bihurtuten banaz, orainartean ain sarriro egin dodazan bekatuetara?

III. ¡Ai Iauna! eta ¿ze larri-ikaraturik naukeen neure bekatuak! ¡O ontasun azkenbaakoa! eta ¿ze bilau doilorra izan nazan ni zugaz! Zuk ni ezerbere ezeti sortu ninduzun: zuk kristinau egin nozu: zuk alde guztietara zoriondu nozu.

Nigaiti iatzi zinean zeruti lurrera: nigaiti aragiz iantzi zinean: ikusi zenduzan neke, barau, atsakaba, ta gogortada entzunezak. Nigaiti emon zenduan zeure odola: galdu zenduan zeure bizitzea kurutze baten untzeakaz iosirik: eta nik, eskerbaako onek ¿zelan erantzun deutset alango laztantasun eta oneretși gozoai, ta alango mesede ezin andiagoi?

IV. ¡Ai Iauna! errezki izango dozu nizaz errukil Ondatu-agincan naukec neure bekatu astunak: betiko galduteko arri labanaren ganean nauke ene gaiztakeriak. Deadarrez iustizia eske iagotzuz ene okerreriak. ¡Ai Bear bada ezteustazu luzeroago itšadongo: ta urrengo egin daikedan bekatuan, ene ganean ioko dau nire kontra-ko betiko sentenzia gogor adu gaiztokoak.

Eta ¿zer egin nei nik estukuntsa onetan? ¿Nora biurtuko dodaz begiak? ¿Nori dei egingo deutsat? ¿Nogana etšungo naz? Baia ¿nogana, ezpada zcugana, ene Aita, Egila, ta Ongin maite orregana: ene Iaun ta Iabe ona gana?

Ara emen bada, Iauna, zeure oinetan parkeska seme gaizto, galtzaile au: zeure artaldeko ardi galdu, deslaitu au: zeuk erosiriko arima balio andiko au.

V. Andiagoa da zure ontasuna, nire okerreria baino. Nik galdu izan dot zure seme izatca, baia zuk ez niganako aitatasuna. Nik nigan dagoan guztia egin izan dot, ene burua betiko infernuan sartuteko: zeuk barriz egin dozuz aleginak, eta ezin eginak ni zerurako bidean iminteko.

Baakit nik, gura eztozula bekataria galdu dedin: ezpekizu arren, gura ni galdutea: izan tzai-

tez nire erruki: ez naizu emon infernuko otso amurratuen erpa-artera.

Errukia, Iauna, nizaz: errukia bekatari andi onezaz: errukia, parkazinoa, ta grazia. Amen.

CONFESINO-AURREAN

ESAIZU URRENGO ORAZINOETARIK BAT
EDO GEIAGO

I. Emoidazu, Iauna, zeure argia neure bekatuak ezagututeko: damu oso bat, neure erru guztiak-gaiti negar egiteko: eta astia direanok, garaurik bere itxi-bagarik konfesetako.

Eznaz lotsa izan bekatu egiteko: eta eztot lotsarik bear konfessorearen oinetan agertuteko gogoz, berbaz ta egitez izan dodazan etenak ta obenak.

Bigundu egidazu, Iaun errukiorra, ene biotz kaltzaiduzko au: iosi egidazu zeure bildur santuaz arimea, ta lagundu konfesinoak dirauan arte guztian, bekaturen bat ez bat konfesatza-garik geratu eztakidan: bada eztakit, berau dodanez neure azkenengo konfesinoa.

Birjina Ama Maria, Angeru Gordetzailea, Santu-Santa guztiak, izan zaiteze orain bitarte-

ko neureak; artez ta zeatz konfesadurik neure gaiztakeria ta bekatu guztiak, asi nadintzat laungoiko aserratuagaz bakeak egiten eta pres-ta nadintzat artzeko bein penitenziako sakramentu au, ta gero altarakoa.

II. Begira, Jauna, begira zakioz errukiz bekatari andi oneri: ez arren nigaz egin, nik merezi dodan legez: begira, nigaiti kurutze baten ilik egontzan zure seme gozoari: begira nire ondoguraz ain ugari emon eban odol ederrari. Nire erru ta zor guztiak baizen geiago da askozaz bere, berak opa izan eutsun ordea.

Begira bere Ama maiteari, zeinen eskuz eskintzen deusadazan Ama-Semeen merezimentu ta irabazi andiak, eta Eleiza Santuko osterantzeko ondasun neurri-bagaak.

Esanik dozu zuk eze, baldin bekataririk gaizto-galduena zugana ondo damaturik badator, zuk aztuko dozuzala bere deungaro egin guztiak. Ara bada emen, Jauna, dan bekataririk okerre-na: ez nagizu bota zeure begien aurreti: ez egidazuz itxi zeure errukiaren atcak. Deiez nagotzu: parkeska nagotzu: ez bada aren belarriak gortu ene deiai ez ene eskariai.

III. Belu nator zugana. Askotan emon izan deutsut onduko nazalako berbea, ta eztot orain-

artekoan iagon; Baia oraingoan ezta alan izango. Damu dot zeu ofendidua: ez naz geiagoren geiago bekatu-bidera biurtuko: gogo zindo zindo hat daukat aurrerantzcan neure bizitzea onduteko.

Zeugan, launa, daukat uste bete betea: zeugana biurtu gura dot: baia orretarako zure argia bear dot neure bekatuon iluntasun itzal onetarik urteteko: ta ondo ikusteko, eurak arimaan egin deusteezan kalte gogorrak.

Lagundu egidazu, launa, ondo konfesadu naintzat. Argitu egizu konfesorea zerurako bidera zuzendu nagiantzat.

¡Ai launa! ¿Zelan konfesaduko naz ondo, zuk lagunduezik? ¿Zelan iagi ta garbituko naz, zuk eskua emon bagarik?

Damu ta negar-bila bazabiltz, ona emen damuturik ta negarrez bekatari andi au. Damu dot, launa, damu dot biotz guztirik; errukia nizaz.

Esaizu Neure Iaun Iesukristo.

KONFESINOAREN ONDOREN ESAIZU

Neure Iaun Iesukristo, mila esker, emon deustazulako ene bekatuak konfesetako crea, astia ta gogoa.

Zeure ontasun andiagaiti ta zeure Ama Birjincaren merezimentu andiakaiti eskatuten natsatzu, arren parkatu deidazuzala, konfesino onetan izan neukezan utsak: aztu egin baiataz bekaturen batzuk: euki ezpadot euren damu ain betea: ta neure argaltasunez izan neikezan dan legczko uts-egite guztiak, bada nik gura neunkean alik ondoren egin, zeure mai santura graziazko garbitasunez zuririk eta ederrik elduteko.

Zeugan, launa, daukat nik uste bete betea, parkatuko deustazuzala bekatu guztiak: gogortuko nozula geiago bekatuan iausi ez eiteko, ta inosko alditan argaltasunez iausten banas, emongo deustazula ostera bere, abegunea, gura izatea ta laguntasuna konfesetako, bizitzea onduteko; ta eriotzagino zeure grazian eta adiskidetasun onean irauteko; alan gero zerura, zeu ikusten igoteko. Amen.

IAUNA ARTU BAINO LEEN

Esan eikezu urrengo orazinotarik biotza obato bizta lekezuna.

I. ¡Ai Ianna! ¿zelan asartuko naz ni, zu ene biotz atsitan artuten? ¿nor tzara zu, ta nor naz ni? Zu zara zeru-lurren egilea: ni barriz lurreko

ar tzantar bilau atsituena. Zu zara Iaun miragarriena: Zure aurrean lotsea ta bildurra daric Angeruai: zure eskurik eskegirik, dingilizka legez dagoz zeruak eta zerupe guztia: ezer ezkara zeure aurrean: ez dozu zuk inoren bearrrik: eta zeure esate bakar bat da asko, gauza guztiak ezereztuteko.

Ni barriz ¿zer naz zugana elduteko? ¿Zu nire ao ta bular loian sartuteko? ¿Enaz ni ikuski zantar ezetarako ez bat: bekatuz kirastua: abere itsu bat, eta ezin geiagoan bilau prestueza? bada ¿ze aurpegigaz elduko naz, Angeruen ogia iatera?

Moises zeure adiskide andiak biotzik ezpeukan, zeu agertu zintzakazan sasi creseginera urreratuteko: San Ioan Bautista zeure lengusuak bazinoan etzala bera duin zeure oinetako ugala askatuteko: San Pedrok bazirautsun: *Iauna, ken niganik, bekatari galdu bat nas-eta*: Angeruak eurak auspez, aurpegia dariela, badagoz zeure anditasunaren aurrean ¿zelan elduko naz ni bekatari oker au, zeuri ene barruan ostatu emoten?

II. ¡O Iaun bildurgarria! ¡begiratuaz beste bagarik zeru-lurrak ikaratuten dozuzana! ¡Iaun neurri bagarik andia, baia nire errukiz eta nire

ondo guraz zeure burua ezereztuta, altarako mai santuan egiazko ianaari ta edaari eginik gelditu zinean! ¡Ai Iauna! ¿Ze arpegigaz elduko naz ni zugana?

Baia ¿zer dinot nik, arpegirik eztodala? ¿Zelan izango eztot, zu zeuk zugana etorteko dei eginen badeustazu? Ondo iakinik ene argaltasunen barri, orregaiti bilatuten banozu, banator bada, Iauna, banator bai: bada ¿zer egin neike zu bagarik ezetarako ez onek? Zeugan indartu ta gogortu bear dau ene arima argal, erkin, kadenak. Banator bada...

Baia, angeru ederrak, zatoze zuek laster enegana, ta prestau egizue biotz biloiz gauza ez onetan zeuen Erregeri iagokan ostatua. Birjina Ama Maria, San Iosepe gloriosoa, zeruko Santu Santaak erdue zuek bere garbituten eta edertuten ostatu ezain au sartu dedintzat berean zeuroen iaubca, zeruko Erregea, neure Iesus maitca, Iaun ta Iaungoikoa.

III. ¡O Angeruen ogi zuri ederra! ¡O zeruko erraari gozoa, amodiozko labaan egosia! Erdu, Iauna, erdu ordu oncan nire etse uts onetara. Erdu aberastuten nire arimea: gogortuten nire argaltasuna: biztuten nire fedea: eizetuten nire biotza: asctuten goseak il au: zorionduten erru-

karri nekatu au, ta zeugaz bat egiten, zeuri ainbezte kostatzen izan iatzun seme galdu au. ¡Ai Iauna! ta ¡ze aberats geratu bear dodan, zeu ene biotzean nigaz bat eginik ikusiezkerok!

Eldu zaitezke gero gure Iauna artutera fede ta biotz samurtasun albaire berocnagaz: eta sazerdoteak Iauna eskuan dabenean, esaikezu zuk bere beragaz nastean iru biderrereko aldiz:

Iauna, ez naz ni duin zu ene etsean sartzeko: baia esaiuzu zuk berba bat, eta osatuko da ene arimeca.

Ostia santua artuteko egon bear dozu moduz, geldi geldi, burua puzkatu bat gora eginik, begiak hatirik, aora zabalik ta miina aterarik.

IAUNA ARTUEZKERO

Esango dozuz urrengo orazinoetarik batzuk, edo orluan, edo beste aldi baten egun atan, ereak dakartzuncan.

I. ¡O Iauna! ze aberats nagoan zugaz! ¡O ze ontasun andia erakutsi dozun bekatari oker onegaz! ¡Zek, iauna, zek etorri eragin deustu nigana? ¡Ze on ikusi dozu nigan, ene barruan sartu gura izateko?

¡Zu Erregeen Erregeca, Iaun guztien Iauna, nigana? ¡Zu, zeinentzat zeru zabalak eura di-

rean labor-estuak, nire etse ziloan? ¡O Iauna, O Iauna! ¿nos merezi izan dot neuk mesede zorioneko au? ¿Zer egin nei zor andi onen alderako? Edo ¿zegaz erakutsi neikezu mesede guztizko onen esker ona?

¿Nori eguño gogoak emon euskion, onelango mesede ederra egingo zecustala? ¿Nor da gizona, laungoikoak alan zorionduteko? ¡O atsegintasun guztien launa! ene ezerezean laztan zaitudaz onenbezte mesedegaiti. Neure bizian ezin aztu nei nik, erakutsi deustazun onereste gozo au.

II. ¡Ai Iesus maitea! ta ¡ze iarleku pobrea ta biloiza artu izan dozun ene biotzean! ¿Iesukristo ene bularrean? ¿laungoikoa ene barruan? ¿Neure egile laztana ene arimaan? ¡O ze pozik, ze aberatsik, ze zoriondurik itši dozun, Iauna, nire arimea, ta nire gorputza! ¡O nok leukean Ama Birjincaren garbitasuna, Angeru santuen amodio beroa, ta Santu guztien birtute ta ontasun miragarriak, ene arima au apaindu ta edertuteko, ta zeuri emoteko, zor deustudazan esker onak!

Orra, Iauna, zeure eskuctan ene biotzeko giltzaak: nire gauza guztien iaube oso osoa egin tzaitez. Zeu zarean guztia egin zatšataz enca: ta ni bere nazan guzti au izango natšatzu oraingantik eta geiago zurea, ta ondo zurea. Aror ene

adimentua, gogoa, biotza, arimea, gorputza, ta nazan guzti au: egizu ni-gan ta nigaz nai dozun guztia.

III. ¡O Iauna! ¡ze gitšia, ze prestu-eza, ze otz-orra, ta leorra nazan zuri esker onak emote-ko! Zeugan dagoz aberastasun guztiak: on guztiak zeugan dozuz. Zeu zara ondasun guztien emaile prestua ta ugaria: bete egizuz bada ene utsak: aberastu zeure ondasunez ene arima onbearra: busti ta samurtu zeruko inontzaz ene biotz gogor, leor, agortua, ta zuzendu ene gogo, berba, ibilera, ta naigura guztiak: neu nazan guztiau bete betean zurea izateko.

Etzara, Iauna, alperrik eldu nire ostatu biloiz, uts onetara. Ta bada munduko Erregeak beti zerbait itšiten dabé sartzan direan etsectan, etzara zu aek baizen laburrago izango. Baukazu, bai, nigan, non emon zeure ondasunak. Ezteutsut nik itšiko ene arimako ostatu onetarik urte-ten, arik eta ni osatu, zoriondu, ta aberastu-artean.

IV. Iauna, ain arriturik nauko nigana etortez egin deustazun mesede onek eze, eztakit nik ez zer egin, ez zer esan zuri eskerrak emoteko. Ta alan biotz umil pozezko bategaz eskintzen deutsut, bularrean dodan zeure Seme

maite au berau: berak nigaiti ikusi zituzan neke, eta niretzat irabazi zituzan ondasun ugariakaz batean.

¿Non zagoze Angeru santuak? ¿Non tzara zu Iesusen Ama maitea? ¿Eztakutsue nire barruczain onctan zeuroen gloria guztia? Bedeinkatu, santutu ta alabadu egizue zuek nire ordez Iaun andi au. ¡O enc biotzeko Iesus maitea! Santu guztiak bedeinka zagiezala, enegana etorri zarealako.

Izan bedi komunino santu au barriztetako nire bizitzea: parketako nire bekatuak: eziteko nire guraari okerrak: garbituteko nire loitasunak: osatuteko nire gatšak: indarra emoteko tentazino aldictarako: azpiratuteko deabrua: gogortuteko nire argaltasuna: ianarituteko erbeste onctan nire arimeca: eta segurututeko betiko gloria.

Au alan izan dedintzat, Aita betikoa, opa deusut Seme maite au: berak eustan laztantasuna: bere umiltasuna, bere neke, barau ta penitenziak: ni salbetako eukan egarri andia, nigaiti artu zituzan arduraak, ta zuri egin cutsuzan eskaariak.

V. Eskiniten deusudaz iaio zanik eta kurutzean il arteko bere atsakaba, naibaga, larritasun ta nekaldi ezin geiagokoak. Eskiniten deu-

tsut nigaiti emon eban odol baliotsua, bere pasinoko gogortadak ta ikusi eban eriotza garratza.

Oncez ganeti, ta eurokaz batera, eskiniten deutsut bere Ama maiteak igaro ebana; niretzat irabazi ebana; ta mundua danik ona Angeru ta gizaseme guztiak eskini deutsuezan egite on guztiak.

Au guzti au, launa, eskiniten deutsut nigana sakramentadurik etortez egin deustazun mese-de andiaren alderako: ta komunino santu au gura dot izan dedin zeure gloriarik andienerako: ene arimearen onerako: bekatu guztien zorren orderako: ta purgatorioko arima santuak zor deutsuenen kitugarritzat: eta eskatuten natsatzu ianariturik orain ogi santu onegaz, igon dagidala gero iatera zeruko maian gozotasunez beteriko ogi santua. Amen.

Al daizun debozinorik beroenaz esaizu Komunino-ostean Aita San Inazioaren urrengo orazino au.

Iesusen arima santua; santutu nagizu. Iesusen gorputza; gorde nagizu. Iesusen odola; zure oncz bete nagizu. Iesusen bularreko ura; garbitu nagizu. O Iesus ona; entzun egidazu. Zeure Iageen artean ostu nagizu. Zuganik alde egiten

itxi ez egidazu. Arcerio gaiztoetarik iagon nagizu.
Zugana etortea agindu egidazu. Santu guztiakaz
zu alahetako orain, gero ta beti. Amen.

SAKRAMENTU SANTUARI ESATEKO KANTONAK

PANGE LINGUA-REN ANTZEKOA

Nire mina, kantaiozu,
nire Iaun iaubeari
nigaitik Sakramentuan
niretzat dagoanari,
ni odolaz erosteko
nigaitik il tzanari,

Guri emon jakun Iauna,
guretzako iaio zan:
gugaz bizi izanezkero,
guretzat il egin tzan:
guganik ioatorduan
gugaz bertan geldi zan.

Bere belurengo gauban
bere gorputz-odola,
bere disipulu onai
berak eskuz emona,

beragaz gu bat gaitezan
bera da gure iana.

Berbo launa gizondurik

Berboa aragi da:

Berboak berba egin da,

Berboa da ian gauza.

Berbaz bada gora daigun

Berbo laungoiko launa.

¡O Sakramentu andial

¡O ze launa an dagoan!

¡O ze ikara, ze bildurra!

¡O ze lotsa zor iakan!

¡O Angeruen ogial!

¡O nok gose zeinkezan!

Andia Aita laungoikoa,

andia da Semea,

andia Espiritua,

andia gure zorra.

Andia beraz daiogun

Andiari eskerra. Amen.

BESTE BAT SACRIS SOLEMNIS-EN IASAKOA

Bizi bedi Iesus

sakramentadua,

gure kanta santuz

tint alabadua.

Daiogun gogotik

Berari soinua.

Ea, erago poz pozik.

 Iaun biotzekoak

il-aurreko gaban,

ogi ta ardao banak

artuta zinoan:

ene gorputza au dot,

au odola: ta alan

ian-edan berau guztiok.

 Ostia baten ja!

benetan daukazuz

Iaungoiko-gizona,

bere odol-gorputz,

ta arima ederra.

Ian edan egizuz.

Orren begira da Iauna.

 Ilun, larri, baldan,

argal zagozana,

erdu; ara bertan

zuk bear dozuna.

Kristoren gorputzak,

Ondo zuk artuta,

emongo deutsuz indarrak.

 Dirautse Iesus-ak

meza-emoilcai:

artu au zuen zat,
baita emon onai.
¡Ai ze eskuikuna
iatorken gizonai,
Angeruak eztaukena!

Angeru-ogia
da gizonaren zat:
laungoiko-gizona
da nai dabenentzat.
Aberats ta pobre,
Errege ta czar,
ona guztiok erdue.

¡O Aita-Semeak,
Espiritu onaz
irurak Iainko bat!
Zagoz orain gugaz
geure biotzean,
gero guk orregaz
ikusteko zu zeruan. Amen.

KURUTZETAKOEN IBILBIDEA

KURUTZEAK IBILTEKO GOGARTE TA ORAZINOAK

Kristinan-debozinoen artean da tšito ona ta mesedegarrria kurutze-bidea, edo Kalbariorako geraldian santuak ibiltea. Berean gomutarazoten jakuz, Iesus biotzekoak guzaiti igaro zituzanak. Baita debozino santu au kristinauen biotzetan barrunago sartuteko, Aita Santu Erromakoak emonik dituez parkamen asko ta andiak.

Iesusek bide gogor onetan zeugaiti ikusi zituzan neke itzalakaiti, eskarituten natšatzu, arren ta arren debozino ta egikune santu oneri ekin ta ekin, ta eragon dagiozula, bizitza ondu ta zerna irabaxi gura badozu.

Kurutze santearen oginik, esaizu aldaizun biotzik beroenaz *Neure Iaun Iesukristo*.

SARTZAIEREA

Neure Iaun ta Iaubea, zeure oinetan etšunik, eta biotz umil bategaz, opa deutsut, orain ni astera noian Kalbario-bide onetan, esan ta egingo dodan guztia: ta emongo dodazan pausuak, Ie-

sus zeure Seme maiteak bide onetan nigaiti eroan zituzan neke, gogortada, larritasun, ta ala andiakaz, eta niretzat irabazi zituzan merezimenuakaz batera.

Orainganik artuten dot gogoa, irabazteko Aita Santu Erromakoak, bide santu au dabilzantentzat, emonik dituezan parkamen guztiak: eta direanak eskiniten deutsudaz purgatorioko Arima santuen onerako.

Onetarako eskatuten deutsut biotz guztirik, arren gorde dagizula Elciza Ama santua; iagon kristanau-erriak: zaindu fededunak: parkatu gure bekatuak: ondu bekatariak: eta zeruratu purgatorioko arima errukior orreck. Indazu, Iauna, grazia ta eskua, al bait ondoen ibilteko kurutze santu onetako bide au. Amen.

Asi gaitazan esaten
Iesusen neke penak,
larritasun, gogortada,
eriotza, ta minak:

Lagun daiogun guztiok
Iesuseri negarrez,
Kalbarioko bidean
doianean ain nekez.

LENENGO GERALDIA

Emen Kristo geure launari emon entsen eriotzako sententzia

Azotez galduezkero
geure Iesus laztana,
kondenau dau Pilatos-ek
krutze baten iltera.

ESKAARIA

¡O Iesus onal ta ¡ze maite dozun zeuk eginiko gizona, bada bera bekaturik ateretearren, gura izan zenduan izan zeure arerio gogorrai saldua; sokaz ta kateaz estua; etserik etse dandarrez erabilia: Barrabas dongeagaz bat egina; bost mila azotez ebagia; ta arantza bildurgarriz korotua! Ta oneek asko ezpalira legez, entzun gura izan zenduan isi-isilik, arnasea atera bagarik, Pilatosek zeure kontra emon eban kurutzeko eriotzako sententzia okerra. Emoidazu, arren, biotz zabala, zuk legez onean ta bakean eroateko zuk emon gura deustazuzan neke, atsakaba, ta gaisotasunak: alan gero neure eriotzako orduan zeure aotik entzuteko betiko zerurako sententzia. Amen.

launa, bekatu egin dot, errukia nizaz zeure pasino ta eriotzcgaiti.

Aita gurea ta Ave Maria.

Bedeinkatua ta alabadua izan dedila Iesu-Kristoren pasino ta eriotzea: ta bere Ama maitcak nigaiti ikusi zituzan neke ta penaak. *Onelantse esango da kurutze bakotsean.*

BIGARREN GERALDIA

Emen kurutze astuna lepo-ganean imini cutsen Kristo
geure Iannari.

Lepoan krutze astuna
ezarri-ta, daroc
iltera Iesus laztana
gaizto oker bat legetse.

ESKAARIA

¡O Isaak seme esaneko ona! ¡Ze prestik ta ze pozik daroazun, zeure eriotzarako bearko dan zur astuna, indargeturik egon da bere, Aitearen borondatea egitearren! ¡O bildots bigun, umil, errubaakoa! ¡ze isilik, eta gogoti zoazan eriotzalekura gizonakaiti bizitzea emoten! Indazu, arren, grazia, beti egiteko zeure begietan ede-

rrago dana, niri gatš ta gogor eretšiarren. Sar-
tu bekit, Iauna, biotzean zeuganako amodio bi-
zi bat: onelan gero zeruan egoteko zeure boron-
datea beti egiten. Amen.

Iauna bekatu etc. *Aita gurea* etc.

IRUGARREN GERALDIA

Emen iausi zan lenengo kurutzeagaz Salbatzailea.

Iesus datza luze luze
lurreran krutzepean:
bota dabe zure erruak,
Aremen nor tzarean.

ESKAARIA

¡O zeru-lurreren egilea! andia da nonbaite-bere
nire bekatuen astuntasuna, bada lurra io eragin
deutsue zeuri, gauza guztiak indartuten dozuzan
orreri. Kurutze astuna ganean, ta Iaungoikoaren
Semea azpian... ¡ai! ¡ze ikusgarri negargarria!
Iauna, indazu eskua, ene bizitzea onduta, arin-
duteko nire pekatuak astundu deutsuen kurutze
ori: azkenean zure laguntzan zeruko beartsari
gozoak izateko. Amen.

Iauna bekatu etc. *Aita gurea* etc.

LAUGARREN GERALDIA

Emen alkar ikusi ehen Ama-Seme errukigarriak.

Negarrezko begiakaz
dakus Amak Semca,
galdurik, ta il bearrez!
¡Au bai zala nekea!

ESK A A R I A

¡O zeruetako Erregina, ta Amarik errukarriena!
eta ¡ze estu ta larri geldituko iatzun biotza,
arako ikusi zenduanean zeure Iesus laztana kurutze
astunaz nekaturik, bere burua arantza zorrotzez
galdurik, aurpegi ederra ubeldurik, gorputz guztia
odolusturik, belaunak ikara, ta izan altzitekean
lotsaririk andienaz iltera eroiela! Itzuli egizuez,
arren, Ama-Seme bitzuok nigantz zuen begi
errukiorrok; eta egin nagizue zuen seme esaneko
ona, egin deidazuentzat biok eriotzako orduan
begitarte argia. Amen.

Iauna bekatu etc. *Aita gurca* etc.

BOSKARREN GERALDIA

Emen Simon Zirinekoari ararazo eutsen Iesusen kurutzea.

Emen Simen Zirineo
laguntzat emon eutsen,
Kalbariora bagarik
Iesus il ze lekien.

ESKAARIA

¡Ai ene Iesus onal ta ze nekez, eta ze ozta gogorrean egin zenduan Kalbariora bidea, bada Iudegu arrigarriak eurak uste eben ezc, bertara baino leen ilgo zintñakezala bidean; ta agaiti Zirineoa lagun emon eutsuen. Baia ¡ai! ezeutsuen orregaiti zure errukiz emon, ez, eta bai kurutzean gogor ilten ikusi guraz. ¡Gizonen zeuganoko gogortasun eskergea beintzat! Emoidazu arren, Iauna, zeure nekeen erruki andia, ta zeure esana gauza guztietan egitea: onclan zuri kurutzea eroaten lagundurik, sartu nadin gero, kurutze orregaz idigi zeustan zeru zabal ederrean. Amen.

Iauna bekatu etc. *Aita gurea etc.*

SEIGARREN GERALDIA

Emen Beronika Santeak garbitu eutsan arpegia.

Beronikak siketarren
 Kristoren izerdia,
 eun garbian atera dau
 laun onen aurpegia.

ESKAARIA

¡O Iesus edertasun berbera! ta ¡ze ezain itxi
 zaituezan ene bekatuak, bada izanik zeu Ange-
 ruen ispilu loi-bagea, ta gizasemeen artean ede-
 rrena, gelditu iatzun aurpegi guztia ainbezte io-
 tegaz baltziturik, anditurik ta antz guztia galdu-
 rik; eta izerdiz, autsez, tñistuz, ta odolez loiturik!
 Indazu, arren, launa, bekatuen damu zolia: iosi
 bekidaz irrima biotzean zeure neke gogorrak,
 atzeratu nagientzat bekatu egiterik; alan ikuste-
 ko zeruan, zuk Santuai erakusten deuteszun aur-
 pegi eder gozoa. Amen.

launa bekatu etc. *Aita gurea etc.*

ZAZPIGARREN GERALDIA

Emen bigarrenez iausi zan Iesus.

Begira ze astuna dan
bekatuen pisua,
bigarren aldiz egin dau
gure Iesus lurrera.

E S K A A R I A

¡O Iaungoiko andia! ¿nok alan argaldu ta indargetu dau, lur ioteragino zure anditasun itzal andikoa? ¡Ai ene launa! nire bekatuak ainbezte gat5 zukan egin badabe ¿zer egin izango ez dabe nigan, bekatu orreck egin izan dodazan onegan? Nire bekatuak lurrera bota zaituez: eta ni ¿bekatuen azpiti bein bere iagiko ez naz? ¡launa, launa! bigundu egidazu biotz gogor au: emoidazu bekatuen gorroto andia: ta munduko egotaldi labur au-etzkeru, eregi nagizu zeruko gloria goi ederrera. Amen.

Iauna bekatu etc. *Aita gurea etc.*

ZORTZIGARREN GERALDIA

Emen irakatsi eutsen launak Terusalengo Alabai, zeri negar
egin bear eutsen.

Jesus alan ikusita,
negar daigun guztiak
bekatu egin izana.
Alan dirausku berak.

ESKAARIA

¡O Aita laztan ta maisu egiazkoa! eta ¡ze ar-
dura andiaz erakusten deuskuzun zerurako bi-
dea! bada nekez ta alaz, amasea bete ezinik zi-
noazala, guztia aztuta, geratu zinean irakasten
zeure atzean negarrez ioazan andra errukiorraí,
zelan ez zuri, ezpada euren bekatuái, ta euren
semcenai negar egin bear eutseen. Arren, lau-
na, argitu nagizu, zeure esan ederrak burutan
ondo artuteko: zeure deiaí erantzuteko: neure
bekatuakaiti negar egiteko: ta zuri beti ene bi-
zi guztian iarraituteko, gero zeruan betiko poz-
kari artean zugaz egon nadintzat. Amen.

Iauna bekatu etc. *Aita gurea etc.*

BEDERATZIGARREN GERALDIA

Emen iausi zan irugarrenez Jesus gaiñoa.

Iru bider iausi Jesus
 zugaitarrik lurrera;
 ta j̄luzatzen ezteutsazu
 gogor orrek eskua?

E S K A A R I A

¡O bildots errubaakoa! ta ¡ze umiltasun andiaz imini zinean ludegu gogor-amorratuen eskuetan, ukabilka, ostikoka, makilaka, ta zelan gura ostikopean barregarri erabilteko, zu bitarte orretan isi-isilik, t̄sitik bere egin bagarik zengozala! Enc arimearen erosla laztana, ni izan naz neu, zuri onenbezte neke ekarri dcutsudana. Parkatu, iauna, parkatu. Emoidazu eskua bekatuen trokatzerik iagiteko, ta ez osteria iausteko. Indazu umiltasun benetakoa, ta ene burua gi-t̄si egitea; orregaz irabazteko zeruko anditasun ederra. Amen.

Iauna bekatu etc. *Aita gurea etc.*

AMARGARREN GERALDIA

Emen bilostu eben zeruko Erregea.

Lirio lorak ederrez
 iantziten dituzana,
 geratu da gu ianztarren
 bilos bilosik bera.

E S K A A R I A

¡O Iaunik aberatsena, zerua izarrez, zelaiak
 loraz, eta mundu guztia edertasunez iantziten
 dozuna! ¡ze lotsaari gogorrean ikusi zenduan
 zeure burua arako bilos bilosik, narru gorrian,
 mundu bete lagunen aurrean itxi zinduezanean!
 Eta ¡ze min ikaragarrian zeurea, bigun bagarik
 erantzi cutsuczanean, aragi eratziai oratuta
 zeunkazan soinekoak! ¡Ai launa! au ekarri deu-
 tsue ene bekatuetarako nabarbenkeriak, ta lotsa-
 bageak. Arren, Iauna, ideki ta kendu egidazu
 munduko zorakerien zaletasun ta lera gaistoa,
 eta emon nekeen egarri andia: alan zeruan glo-
 riaz iantzirik betiko zugaz egoteko. Amen.

Iauna bekatu etc. *Aita gurea etc.*

AMAKAGARREN GERALDIA

Emen untzakaz iosi eben Jesus kurutzean.

Esku-oinak untzakaz
krutze baten iosirik,
eskegita dago Jesus
minez ilten nigaitik.

ESKAARIA

Ara emen, Jesus laztana, mundu zoroak zeure eriotzan opa deutsun oca. Ain nekezka lepo-ganean ekarri dozun zur gogorrean, iosten zaituez esku-oinetati, burdinazko untze lodiakaz. ¡O ene biotzeko Jesus gozoa! ta ¡ze arrigarria dozun oe ori! ¡Ai, ta zelango alakaz atera bear dozuzan, neuk ene buruari emoten deutsadazan atsegin zantar, ta poz-zoro zital galgarriak! Iosi egidazu, iosi, neure biotza zure bildur santuaren untze zoliakaz, ibili ez nadintzat zoro eginik pekatuen bide gaiztoetatik. Nekeak izan bitez emen nire gozoa, gero betiko atsegintasunak zeruan izateko. Amen.

Iauna bekatu etc. *Aita gurea etc.*

AMABIGARREN GERALDIA

Emen il tzan Iesukristo gure Iauna.

Emen il tzan ¡ai! gugaiti
gure Iesus maitca:
ta ¿zelan minak ezteusku
kenduten bizitzea?

E S K A A R I A

¡O ze gatš ikaragarria dan bekatua, bada be-
ragaiti dakust nik kurutze baten ilik Iaungoi-
koaren Semea bera! ¡O guztien bizitzea! ¿nok
alan il tzaituz? ¿ze esku gogorrek kendu deustu
bizitzea? ¡Ai ene begiak! ¿nosko dozuez nega-
rrak? ene Iesus biotzekoa, oraintše dozu errukia-
ren aldia. Nigaiti il tzara: nigaiti emon dozu
bizitzea: errukia bada, errukia nizaz. Apurtu be-
kit damuarren biotza. Il bekit munduko gauze-
tarako gogo guztia, bizi nadintzat gero zeugaz
betiko bizitzcan. Amen.

Iauna bekatu etc. *Aita gurea etc.*

AMAIRUGARREN GERALDIA

Emen Iesusen gorpu ila kurutzercanik eretzi, ta Birjincari
altzora emon eutsen.

Semcaren gorpu ilak,
untzeak, eta arantzak
emon deutzaz Mariari
min-ala guztiz latzak.

E S K A A R I A

¡O Martiri guztien erregina, naibagez ta larri-
tasunez uriolatua! ta ze igarorik, ta konorte ba-
garik geratuko iatzun arimea, ta ze larri biotza,
arako ikusi zenduanean zeure altzoan ilik zeure
Seme bakarra, ta zatiturik, Espiritu Santuak
zeure sabelean sortu eban gorputz ederra! ¡Nok
esan, ez nok gogoaz bere urr emon zeure biotz-
keta ta ala eskergai, arako urrerik ikusi zendu-
zanean bere buru eder arantzaz galdua, esku-oin
untze zorrotzez zulatuak, sorbalda azotez eba-
giak, eta albo lantza gogorrez idigia? Damu dot,
Ama maitea, ene bekatuakaz zu onetara ekarria.
eztot geiago bekaturik gura. Artu nagizu emen
smetzat, gero zeruan beti egoteko zeuri emoten
amatasun onen esker gozoak. Amen.

Iauna bekatu etc. *Aita gurea etc.*

AMALUGARREN GERALDIA

Kristoren sepulturaea, ta Birjinearen bakartade iluna.

Umezurtza, triste eginik
 gaišook lotu gara:
 obian daukagu Iesus,
 gozo bagarik Ama.

E S K A A R I A

¡O Amarik errukarriena! ¡ze bakarra gelditu zarean! ¡Non dozu Semca? ¡Non dozu zeure biotzeko Seme bakarra? ¡Non artuko dau atsedean apur bat zeure biotz larri orrek? Orain artean, ilik bada bere, ikusi izan dozu zeure Semca; baja iia arlosa astun batek estaldu deutsu begietarik, eta eztakusde oneek inon bere atsegingarrik. Nigaiti ikusi dozuezanakaiti, eskatuten deutsuet Ama Seme bioi, arren, egin nagizuela zuei gozo emongo deutsuedan langoa. Izan bidi neure biotza, komulgetan nazan bakotšean, ene launaren toki ederra; azkenengo egunean gloriáz iantzirik biztuta, betiko zeuckaz zeruan egoteko. Amen.

Iauna bekatu etc. *Aita gurea etc.*

Gero esan zinaike Sakramentu Santuaren estatinoa, sei Aita gurea ta sei Abe Maria esan da.

IESUKRISTOK BERE PASINOAN

IKUSI ZITUZAN NEKE GUZTIEN BARRI LABURRA

Iesus maiteari emon eutsezan bere aurpegi ederrean eun da ogei matrailako.

Gustiak erantsungo dabe:

Alabadua izan bedi Iauna.

Eun da ogei ukabilkada ikaragarri baizen geiago emon eutsezan. R. Alabadua etc.

Jesemaniko orturik eta Anasen etseragino zazpi bider lurrera egotzi ebeen. R.

Emon eutsezan ostikadaak, izan zirean eun ta berrogei. R.

Idun sokarik narraska erabili eben ogeta bat aldiz. R.

Buruko ule ta bizar tirakaak izan zirean berrogeta-amabi. R.

Azotadu ebenean eldu zan bein il-aginera.

Emon eutsezan bost mila, eun ta berrogeta-amabost azote erruki baakoak.

Azotadu ebeen-borreruak izan zirean sei gizonotzar.

Ain errime estu eben metarrira ze, istanda egin eutsan eskuturretati odolak.

Arantzazko koroiak egin cutsazan buruan irurogeta-amabi zilo zakon.

Irurogeta-amabi bider atsitu eutsen arpegi ederra t̄su ta gorro lizunakaz.

Kalbariora bidean iru aldiz iausi zan luze luze.

Irurogeta-amabi bider larri larri egin iakan biotza.

Azur asko eukazan lokaturik, eta arra-betean agirian.

Gelditu iakon gorputza bururik eta beatzetara zati oso bagarik, eta odolezko iturri bat eginik.

Kurutzean iosirik egoala, geratu zan ain ezain ta ikaragarri ezc, ezeukan gizonen antzik bere, ta inok ezagutu bere ezin eukean.

Gugaiti ikusi zituzan neke, ala, ta gogortada guztiok.

IESUKRISTO GEURE IAUNAREN

Nekeen-ganeko gogarte t̄s̄ito samurrak, ta orazino mentalerako, mezentzuteko, kurutzeetakoak egiteko, ta konfesino-aurreti bekatuen damutasuna artu gura danerako guztizko ederrak.

I. ¡O ene arimeal Begira zure Iesus maiteari, zeinek guri euskun on-creste ta askogura ezin geiagokoagaiti, nai izan eban gizon egin, abel-

etse baten, edo (esan daigun) korta zantar baten iaio, itaska, edo estramina baten etzan, zortzigarren egunean bere odola emon, eta Ejituko erbestean bizi. Ontzat eroan eban gure onerako bateatua izatea, barau egitea, tentazinoak ikustea, bidean ibiltea, sermoiak ta mirariak egitea, nekatuai ta gaisoai mesede egitea.

II. Begira Iesus gozoari, zeinek ilgo zan aurrengo eguncan bere dizipulo maiteakaz batera Ierusalencen Paskoa egin, ta bere eriotzea esan gura eban bildotsa, ian eban. An gero afalostean, garriaren inguru eun bat imini, ura ontzi zakon baten utsitu, ta garbitu eutsezan dizipulu orrei oinak: ta eunagaz leortu, berba gozoak bitartean esaten eutsezala.

III. Begira zeure Iesus laztanari, zeinek, inok eskatu bere bagarik, egin eban alango testamentu ederra, ta egin ta itsi eban bere gorputz ta odolaren sakramentu beneragarria, beti egin zedintzat Elciza santuan bere biaramoneko pasinoaren gomutea, ta sakramentu ain andiaren frutu ta onurako gozo ugaria il-bizietara zabaldu zedintzat.

IV. Begira zeure Iesus laztanari, zeineri, bere dizipuluakaz Olibeteko ortura ioanezkero, asi iakan biotza ikara ikara ta ilun ilun egiten;

eta alan esan eban, ia ganean eukan pasinoaren garratzasun ta gogortasunak erasota: *ilun daukat, il artean biotza.*

Antŕe belauniko bere Aiteari orazino egin eutsan, ta auspez, aurpegia lurraz iosita, iarririk, bere burua bete betean imini eban Aita orren eskuetan, biotza ordu atan onen larri eukala eze, larriaren andiz odolezko izerdi laban batek emon, eta alde guztietati odol tantaak zara zara eriozan: eta Iaungoikoaren Seme zanak Angeru bat bear izan eban, berari biotz puskatŕu bat emoteko.

V. Begira zure Iesus biotzekoari, zeinek, gulgaiti ilteko eukan egarri erreagaz, bidera urten eutsen, bere bila etozan arerio okerrai: ta ludas doilor, zital, galduaren mosua bakcan artu eban: beste dizipulu enparaduak barriz berari ines egin, eta soldadu gaiztoak, lapurra bailitzan legetŕe, oratu estu eta gogor ta barregarri erabili ebeen.

VI. Begira zeure Iesus gozoari, zeinek Anas Pontifiziaren aurrera ain lotsa gorrian eroana izan tzanean, artu bear izan eban aren mutil otsein ikuski oker batek emon eutsan ikaragarriko belarrondokoa.

VII. Begira zeure Iesus ederrari, zeinek Kai-

fas Pontifizeak ta Batzaar guztiak gaizkila egin da guztizko garrastasan ta lotsakizun andiak ikusi bear izan tzituzan: bada testigu okerrakaz salatu eben Iaungoikoaren kontrako berbaak esan izan bailituzan legez; czin okerrago kondenadu eben: askok ta askok irri ta barre egin, ta arpegi ederrera tšistu ta gorro loi atsituak egin cutsezan eta gau guztian lotsa tšarrean errebes barregarri erabili eben.

VIII. Begira zeure Iesus gozo berari, zeinek Iudeguen agintariak Pilatosegana eroanda, arpegi iausi iausi eginik egon bear izan eban juez jentil fedebaakoaren aurtean: eta guzurrez salatuten ebeencan obe eretši eutsan iši išilik ego-teari, erantzuteari baizen.

IX. Begira Iaungoikoaren iakituria danari, zein, Pilatosek Erodesegana biraldurik, Iudeguak barrero ta aserre salatuten dabeen. Berak barriz, ez Errege mirariak ikusi gura oneri laketu eutsan bere naikeri zoroa, ez Iudegu salatzaileai ao bete arnasa atera. Atati Erodesenkoak zoro garbi egin eta soineko zuri bategaz burlazar iantzirik Pilatosegana atzera esturik agindu eben.

X. Begira zeure Iesus errukarriari, zein Pilatosen atartean soinekoak erantzita, narru gorrian metarri batera loturik, aserre gogor azotez eba-

ten daben, gorputz eratzi guztiti odol ez gitši gitši erionginokoa.

XI. Begira zeure Iesus biotzekoari, zeineri Pilatosen soldauak, azote gogorak ezkeren soineko gorri bat iantziten deutzen, eta cuki bear dau, baita minala zoliakaz buruan iosirik arantzazko koroe itzala. Emoten deutse kainabera bat eskura, ta beragaz buru santuan ioten dabe: ta burlaz ta barrez nabarben okerrak, belauniko iarririk, eskumunak egin, *Iudeguen Errege* esan, arpegi beneragarrira tšistu egin, ta belarrondokoak emoten deutsez.

XII. Begira zeure Iesus gaišoari zein atera eban Pilatosek arantzazko koroiaz, eta soineko gorriagaz etse-aurrera, an egoan mundu bete laguneri erakusten: oneck barriz dekadarka ta dekadarka, zoro eginik, Iesus ilteko esaten deutse.

XIII. Begira zure Iesus gozoari, zein errubagarik kondenadu eban Pilatosek, kurutze lotsagarrian iltera: ta gero kurutze-zur astun ori lepoan ebala, ta argalarren uko egin bear ebala, uriaren erdi erditi atera ebeen, ilgo ebeen leku itzalera croateko, andratšu banaka batzuk baizen bestek errukirik ez cutsala.

XIV. Begira zure Iesus laztanari, zein gero ta gero bere bidez askaturik, eta al baitinkaka

arnasea bete ezinik eldu zan Kalbariora: ta antše emon eutseen beartzunez nastauriko edari mingotz apur bat aoan sartu eban, urrengo berba oneek dinoen legez: *emon eusten beastuniaten, eta egarri nintzanean binagrea edaten.*

XV. Begira zeure Iesus biotzckoari, zeinek kurutzearen aurrean soinekoak erantzirik, ta bi loizik bere ganean luze luze eginik, eta untzeakaz iosirik, ikusi bear izan zituzan alango eriotza gogorraren min-ala guztizko ikaragarriak.

XVI. Begira zeure Iesus laztanari, zeinek, kurutze eregian, lapur biren erdian, eskegirik, egarriak itoten egoala, bere Aitcari, eskatuten deutsan bitarteko ederra legez, bera alan imini ebeenakaiti, ta bere kontra irrika ta barreka, ta deungaroak esaka zinarducnakaiti: barriz Ama larrituari kurutzereanik berba egiten deutso: ta Aitcari, deadar zoliagaz eta negar andiakaz, bere arimea emoten deutso: ikusten dabela eriotza ikaragarrizko gogor au, bera Sazerdotea, ta opa dan ostia erabatera izanik, bakeak egiteko langoiko Aiteagaz gu gorrotozko semeoen artean, eta mundu galdua bere eriotzeagaz erosteko ta onduteko.

XVII. Begira zure Iesus maite gozoari, zeinen gorpu ilaren eskoako saietz-aldea lantzca-

gaz ebagia ta zulatua izan tzan, eta guretzako odola ta ura emon eban: eta zeinen gorpu ori azaz ganeti adiskideak kurutzerik eretsi, ta obian sartu baino leen, ubientu usaintsuakaz igortzi ta gantzatu, ta izara garbi baten batu cben.

Ezagutu egizu, ene arimca, ezagutu. Auşe dozu gure laungoiko launa, zure Salbatzailea, laungoikoaren Seme bakarra; eta mundu onetako errubaako bakarra. Ta alan da guzti, ara, gaisto egin izan dabe, ta gizonik satzenentzat artu izan dabe. ¡Ai! ta gizonik ederrena ¡ze ezain dagoan! Gure bekatuakaiti ebagi izan dabe, gure okerreriakaiti birrindu izan dabe. Il gura izan dau: Aitak guri euskun gorrotoa galarazoteko, eta gu zerura croateko.

ANDRA (1) MARIAREN NEKEAK

Jesuskristoren nekeak zelanbait gogotan erabiliezkero, ekazuz burutara bere Amcarenak bere. ¡Ai bada, zelango atsakabea izango zan berea: arako seme eder orrek, iltera ioan bear, ta azkenengo agur samurrak egin eutsazanean!

(1) *Andrana* dino lengo moldaldian.

Eta zer izango zan ekusten ebanean, Seme ori bere eskolako batek saldu ebala, ukatu, eta guztiak bera itsita iges egiten eutsala?

¿Zer, gero ikusi ebanean Seme laztan bera guztien gorrotogarri eginik, eta dircanak ebilkozala, len-bait-len munduti kendu gurarik, eta kenduteko aleginak egiten: darabildela batak irri, besteak barre, besteak kinu, onek deungaroak esan, ak irauna astunak zeta geienak io ta io barregarri? ¿Zer azkenez ikusi ebanean Seme au azotez birrindurik, bere buru ederra arantzazko koroc itzalaz dana galdurik, eta iia bere ganean io ebala kurutze lotsagarrian ilteko sententzia gogorrak?

Baia eldu gaitezcan *Larri-kalea* deritson Ierusalengo kalera: antse ikusiko doguz Ama-Semeok alkarren aurrez aurre, larriaren andiz berbarik egin ezinik. Dakus Amak bere erraietako Semea, eta alango Semea, kurutze astunaz lepoan, lapur biren erdian: guztia odoldurik, arpegia baltziturik, anditurik, eta ezaindurik: indargeturik, ozta ozta oinen ganean dagoala: eta aserre, ta errukiaren apur bagarik daroiela ioka, ta deungaroak esaka, kurutze atan iltera. ¿Zelango naibakoak ta damuak, zelango alen uriolcak artuko ezeutsan Ama bigunari biotza? ¡Ai, ail

Eztago au esateko minik, ez au ulertuko daben buru argirik.

Alanbere ezta ori guztia: geiago ta geiago, eta askoz geiago ikusi bear izan eban Kalbario-ko mendian. Bai beintzat: antše dakus Ama errukior onek, eguino munduan izan dan Seme-rik onena, bere biotzeko zatia, bere laungoikoa eban Semea, kurutzean untze gogorrakaz iosirik... odola esku-oinetako ziloetati zara zara geldi bagarik criola... egarriz ito bearrez... guztien satz, zarama, ta gorroto eginik... azkenengo arnasakaz... ilten... ta il qtzik.

Eguzkia ilunduten da: irargia odoldu: lurra ikaratu, ta atšak apurtu: baia ez Amari, ez Semeari ezteutse gizonak errukirik arean artuten, eta ilta gero bere, Ama mincz gancztu onek dakusala, Semeari alboa lantza gogorraz urratuten deutse. Bai beintzat, Ama, bai: oraintše, aurki, esan lei, itšasoa baizen andia dala zeure larritasuna.

Baia geiagora czin eldu baleitekean bere, barrizadu zan orregaiti neke ori, arako kurutze-reatnik erecita, Seme ori magalean eukala, eskuakaz ikusi cutsazanean arako buru arantzaz galdua, arako sorbalda-bizkar azotez apurtuak, arako esku-oin untzez zulatuak, arako gorpu bu-

ruti beatzetara dana zulatua, arako biotzeko Semca gizonen antzik bere ezeukana.

¡O Ama errukigarria! Baakit nik enea dala zure nekeen errua. Enc bekatuakaz ekarri deutsuet nik zure Semeari eriotza gogorra, eta zuri, Ama, ezin geiagoko atsakaba eta ala orreek. Baia damututa nago: eta eskatuten natšatzue Ama-Semeoi, indazuela bekatu onen oraindo damu zoliagoa, eta aurrera zuei gozo emongo deutsuen bizitza on bat egitea. Ezpedi galdu zeuei ainbeste kosta izan iatzuen arima au.

ERROSARIO SANTUA

Tšikarregia da liburutsu au, berean adierazoteko, Errosario santuan sartuten direan miraariak: bera esateaz irabazten direan parkamenak; eta arimai etorri ioakezan ondasunak. Asko da bein jakitea, Ama Birjineak berak asmadu, ta Aita San Domingori agertu ta iragarri eutsala; ta ain dagoela sarturik kristinaren artean debozino au eze, ao betean esan lei eze, ez dabela kristinau onaren antzik bere, egunean eguncan esaten eztabenak.

Era bitara da errosarioa; batari deritšo Ama Birjinearen *koroina*, zeinek dituzan zazpi amarreko; garaiti Abe Maria bi, eta gauncan Aita Santuaren izenean Aita gurea ta Abe Maria. Berau esanagaz irabazten dabe Aita san Franziskoren iru ordetakoak parkamen osoa, edo indulgenzia plenaria, Aita Santu Erromako Leon amargarrenak, eta Paulo boskarrenak emona.

Besteari deritso *errosarioa*, zeinek dituzan amabost ama-
rreko, zeintzuk esan leizan, edo amabostak aldeerreskan,
edo bakotsean bana; eta dan legez dala, amabosteetara ez-
kero, irabazten da parkamen osoa.

Baia irabazteko esan bear dozu errosario ori debozino
andiaz, aoz ta biotzez: ez erdi lo, ganora bagarik, ta gogoa
beste lekutan dozula: astirotsu, berbaak agin artean nastan
bagarik, itzaroten dozucla, batak osoro esanartean, besteak
erantzuteko: eta erreguturik Ama Birjineari, arren bada, es-
katu dagiola bere Iesus gozoari, iagon ta zaindu dagiala
Eleiza santua, beragandu ereje ta fedebaako guxtiak, gogortu
fedean kristinatuak, baketu ta argitu kristinau errietako bu-
ru, nagusi ta aqintariak.

Onex ostean amarreko bakotsean gogoan erabili eikezu,
egunari eta amarrekouri iatorkan misterio ta gogartea, emen
dirautsudan eraan.

Misterio gozokoak Astelen-Egubenetan esango direanak.

Erri askotan iaiegun-arrastegietan bi edo lauk urrengo
misterioak kantetan dituez, ta gero esan Abe Mariak.

Jesus onaren Ama maitea,
grazia eske gagotzuz,
bost misterio gozoz beteak
kantetan lagun zakiguz.

Gogo guztiaz esango dogu
lelengo misterioa:
zuzendu gizuz zerura beti
Birjina biotzekoa.

LEÑENGO MISTERIOA

IAUNGOIKOAREN SEMEA GIZON EGITEA

Zeruetarik ekarri cutsun
 Angeruak albistea,
 Zugan aragiz iantziko zala
 Ait'Eternoaren Semea.

Guztiak erantzuten dabe urrengo au.

R. Abe Marien amarreko au,
 Aita gurcaz batean,
 Birjina eder maite berari
 esaten asi gaitcan.

Emen esan edo kantatu egiten dira Aita gurca ta Abe
 Mariak.

BIGARREN MISTERIOA

SANTA ISABEL IKUSTEA

Iainkoaz seindun zcu zoaz, Ama,
 lengusinea ikusten;
 ta aren semea iaio bagarik
 saltoka dabil pozarren.

R. Abe Marien etc.

IRUGARREN MISTERIOA

IESUKRISTOREN IAIOTZEA

Iaio zanean zure Semea
 zu zeu dontzeila itsirik,
 geldi ginean gizon guztiak
 ondasun gozoz beterik.

R. Abe Marien etc.

LAUGARREN MISTERIOA

AMA BIRJINEA ELEIZAN SARTUTEA

Ierusalengo Elciza santan
 Iesus eskini zenduan:
 berari opa gizuz guztiok,
 beretzat artu gagizan.

R. Abe Marien etc.

BOSKARREN MISTERIOA

IESUS GALDUTA IRUGARREN EGUNEAN
 AURKITUTEA

Galdu ezkerro, idoro zendun
 Eleizan zure Semea;
 poz onegaiti gura ezpekizu,
 gu bekatuan iltea.

R. Abe Marien etc.

Misterio dolorezkoak Martitzen-Bariakuetarako.

Jesus onaren Ama maitea,
 grazia eske gagotzuz;
 bost misterio minez beteak
 kantetan lagun zakiguz.

Gogo guztiaz esango dogu
 lenengo misterioa,
 zuzendu gaizuz zerura beti,
 Birjina biotzekoa.

LENENGO MISTERIOA**IAUNAREN ORTUKO BIOTZ-LARRIA**

Iesemaniko ortu santuan
 egoan Jesus larririk,
 odol-izerdi laban labana
 emoten gorputz guztirik.

R. Abe Marien amarreko au,
 Aita gurcaz batean,
 Birjina eder maite berari
 esaten asi gaitean.

BIGARREN MISTERIOA
IESUSEN AZOTE IKARAGARRIAK

Bost mila azote artu zituzan
gure bekatuakaiti;
ze gats̄ andia dan bekatua
atera daigun emeti.

R. Abe Marien etc.

IRUGARREN MISTERIOA
IAUNARI ARANTZAZKO KOROIA IMINTEA

Arantza zorrotz, gogor, latzakaz
koroaturik burua,
nonbait Iesusek kendu nai euskun
buru erets̄i galdua.

R. Abe Marien etc.

LAUGARREN MISTERIOA
IAUNAK KURUTZEA EROATEA

Krutze astun bat lepoan, eta
lapur gaiztoen erdian,
eroan eben Iesus maitea
Kalbarioko bidean.

R. Abe Marien etc.

BOSKARREN MISTERIOA
IESUS KURUTZEAN IOSIRIK ILTEA

Krutze-ganean untzez iosirik
an galdu eban bizia:
gure arimak gal etzitezen,
igaro eban guztia.

R. Abe Marien etc.

Misterio gloriaskoak Domoka-Eguasten-Zapatuetarako.

Iesus onaren Ama maitea,
grazia eske gagotzuz:
bost misterio gloriaskoak
kantetan lagun zakiguz.

Gogo guztiaz esango dogu
lenengo misterioa:
zuzendu gaizuz zerura beti,
Birjina biotzekoa.

LENENGO MISTERIOA
IESUKRISTOREN BIZTUEREA

Neken ostean, Ama maitea,
ikusi zendun bizturik
ilen arterik zure Semea,
eguzki eder eginik.

R. Abe Marien amarreko au
 Aita gureaz batean,
 Birjina eder maite berari
 esaten asi gaitcan.

BIGARREN MISTERIOA

IAUNAREN ZERUETARA IGOEREA

Berrogei egun igaro, eta
 zerura igo zancan,
 gloriáz bertan iarri izan eban
 Aita bereak aldean.

R. Abe Marien etc.

IRUGARREN MISTERIOA

ESPIRITU SANTUAREN ETORREREA

Espiritu Santu Iaungoikoa
 sutan zerurik etorren,
 Apostoluak, ta ganekoak
 amore-doiez beteten.

R. Abe Marien etc.

LAUGARREN MISTERIOA

MARIA SANTISIMEAREN ZERUETARA IGOEREA

Iesus gozoak zu ikustarren
 zeruan zoriondurik,
 ara zaroaz gorputz ta arima,
 Angeruz inguraturik.

R. Abe Marien etc.

BOSKARREN MISTERIOA

AMA BIRJINEAREN GLORIA ANDIA

Trinidadeak iarri zinduzan
 Seme Iaunaren aldean,
 beti ta beti zu cukiteko
 beste guztien ganean.

R. Abe Marien etc.

BESTE MODU BAT ERROSARIOA

ESKEINITEKO

AMARREKO BAKOTSEAN ESANGO DA

Ama graziazkoa, Ama errukizkoa, gorde gai-
 zuz arerioetarik, eta artu gaizuz eriotzako or-
 duan. Amen.

MISTERIO BAKOTŠEAN ESAN ZINAIKE URRENGO

ESKAARIA

¡O Birjina Ama Maria, Aingeruen Erregina,
ta gizonen bitarteko maitea! Amar Abe-Maria
oneck, ta Aita gurea au opa deutsuguz, erregu-
tu daiozun zeure Semeari, emon deigula egiaz-
ko umiltasuna: gorputz eta arimako osasuna:
geure bekatuen garbi zolia: kristinau errietan
bakea, ta Elciza Ama santuan zoriona. Amen.

AMA BIRJINEAREN LETANIAK EUSKERAZ

Iauna, errukia.

Kristo, errukia.

Iauna, errukia.

Kristo, entzun gaizuz.

Kristo, aditu gaizuz.

Aita Iaungoiko zeruetakoa.

R. *Errukia guzas.*

Seme Iaungoiko munduaren eroslea.

R. *Errukia guzas.*

Espiritu Santu Iaungoikoa.

R. *Errukia guzas.*

Irutasun Santu Iaungoiko bakarra.

R. *Errukia guzas.*

SANTA MARIA,

Iaungoikoaren Ama santea,

Donzeileen Donzeila Santea,

Kristoren Ama,

Iankoaren graziaren Ama,

Ama guztiz garbia,

Ama guztiz kastea,

Ama donzeilea,

Ama birjinea,

Ama loi-baakoa,

Ama maitegarria,

Ama miragarria,

Egilearen Ama,

Salbatzailearen Ama,

Birjina tšito begiratua,

Birjina itzal andikoa,

Birjina alabagarria,

Birjina esku andikoa,

Birjina biotz biguna,

Birjina kirmena,

Ontasunaren espilua,

Iakituriaren iarlekua,

R
Erreginin gurgaiti.

Geure poz-ekarlea,
 Ontzi espirituala,
 Ontzi ondragarria,
 Debozino ontzi tšitozkoa,
 Larrosa asko esan-gurea,
 Dabiden torrea,
 Marfilezko torrea,
 Urregorritzko etšea,
 Bakcaren utšea,
 Zeruko atea,
 Egun sentiko izarra,
 Gaizoen osasuna,
 Bekatarien iges lekua,
 Larri estuen pozkaria,
 Kristinauen laguntasuna,
 Aingeruen Erregina,
 Aita-aurrenen Erregina,
 Profeta igarleen Erregina,
 Apostoluen Erregina,
 Martirien Erregina,
 Konfesoeren Erregina,
 Donzeileen Erregina,
 Santu guztien Erregina,

Iaungoikoaren bildotsa, munduko bekatuak
 kenduten dozuzana, *Parkatu Iauna.*

Iaungoikoaren bildotsa, munduko bekatuak

R. *Erregatu zuzaiti.*

kenduten dozuzana, *Entzun gaisus Iauna.*
 Iaungoikoaren bildotsa, munduko bekatuak
 kenduten dozuzana, *Errukia gusaz.*

GOIZ-EGUERDI-ARRATSEETAN

Abemarietakoak iotorduan, parkamenak irabazten dira
 urrengo orazioak esanda.

Angeruak Maria Birjincari barri onak emon,
 ta Espiritu Santuaren graziaz Iaungoikoaren Se-
 mea bere sabelean sortu zan. *Abe Maria.*

Ara emen Iaunaren otseina, egin bedi nigan
 zuk dinozun legez. *Abe Maria.*

Iaungoikoaren Semea gizon egin tzan, ta bizi
 izan zan gure artean. *Abe Maria.*

ESKABIDEA

Ezarri egizu, arren Iauna, gure arimeetan zu-
 re grazia: Angeruak barri onak ekarrita Kristo
 zure semearen gizon egitea ezagutu dogunok,
 bere pasino ta kurutzearen bitartez bere biztue-
 rako gloriara eroanak izan gaitezkan. Amen.

FEDE, ESPERANTZA TA KARIDADEKO EGINZAAK

Nik sinizten dot Iaungoiko bakar baten iru persona banaak; zeintzuk direan Aitea, Semea ta Espiritu Santua; irurak gauza guztietan bat, bardinak.

Sinistuten dot Irutasun Santu onetako bigarren pertsona, Espiritu Santuaren egitez ta graziatz, gizon egin izan tzala Maria Birjinearen sabel santuan; eta iaio izan tzala bere Amaren dontzeilatasunaren kalte bagarik.

Sinistuten dot, Jaun au kurutzean il egin tzala; gu bekatariok erostearren: ilen arterik biztu ta zerura igon ebala; eta azkenengo iudizioko egunean etorriko dala, biziari ta ilai euren bizien kontu artu ta sententzia emotera.

Sinistuten dot Altarako Sakramentu santuan dagola Iesukristo gure Jauna, Iaungoiko ta gizon egiazkoa.

Sinistuten dot, Eleiza Ama Santeak siniztu ta erakusten deustan guztia, utsik ezin egin leian Iaungoikoak, Eleiza berari agertu ta irakatsi deusalako: eta sinizte on onetan bizi ta il gura dot.

Biztu egidazu, ene fede otz il au.

ESPERANTZAKO EGINTZEA

Ene laungoiko errukior ta biotz bigunekoa, zeure ontasuncan daukat nik uste bete betea zeure Seme Iesukristoren merezimentu, odol ta eriotzeagaiti parkatuko deustazuzala neure bekatuak eta emongo deustazula zeure bear dodan argitasuna, laguntzea ta grazia zeure aginduak artez gordetako: eta oneck alan gordetan bado-daz, beti betiko gloria. Alan gerta dedila. Amen.

KARIDADEKO EGINTZEA

Maite zaitudaz, Iauna, gauza guztien gancan, ta gura zindukedaz maitatu, zeure Amak Ange-ru ta zerutar guztiak maite zaituezan legetše.

Maite zaitudaz zu zarealako neure egilca, on-gilca ta ontasun berbera; eta zercuaren usterik ezpaneu, ezta infernuaren bildurrik bere, orre-gaiti bere maitatuko zindukedaz: eta damu dot orainartean bear dan legez ez maitatu izana: damu dot zu ainbezte bider ofendidua. Maite dodaz bere zugaiti lagun projimu guztiak, neure burua legetše.

Indazu, Iauna, zukanako amodio su ta gar

andiko bat: orregaz irainik eriotzaragino zeure maitetasun ederrean, eldu nadintzat gero zu beti maite izango zaitudazan zerura. Amen.

BEZKARI TA APARI OSTEAN ESKER ONAK EMOTeko

ORAZINO A

Eskerrak emoten deusuguz, Iaungoiko maitea, zure eskurik oraingino artu doguzan mesedekaiti, ta guztiz bere orain guk merezi ezto-gula emon deuskuzun iatekoagaiti. Zeugan Iauna, daukaguz usteak, emongo deuskuzula barrero bere gure eguncango ogia ta ianaria geure bizitzeari, zeu serbietako, irain arazo daioguntzat. Amen.

Aita gurea ta Abe Maria.

Ama Birjina Maria Santisimeari gure bitarteko izan dedintzat orain ta eriotzako orduan, *Salbe bat.*

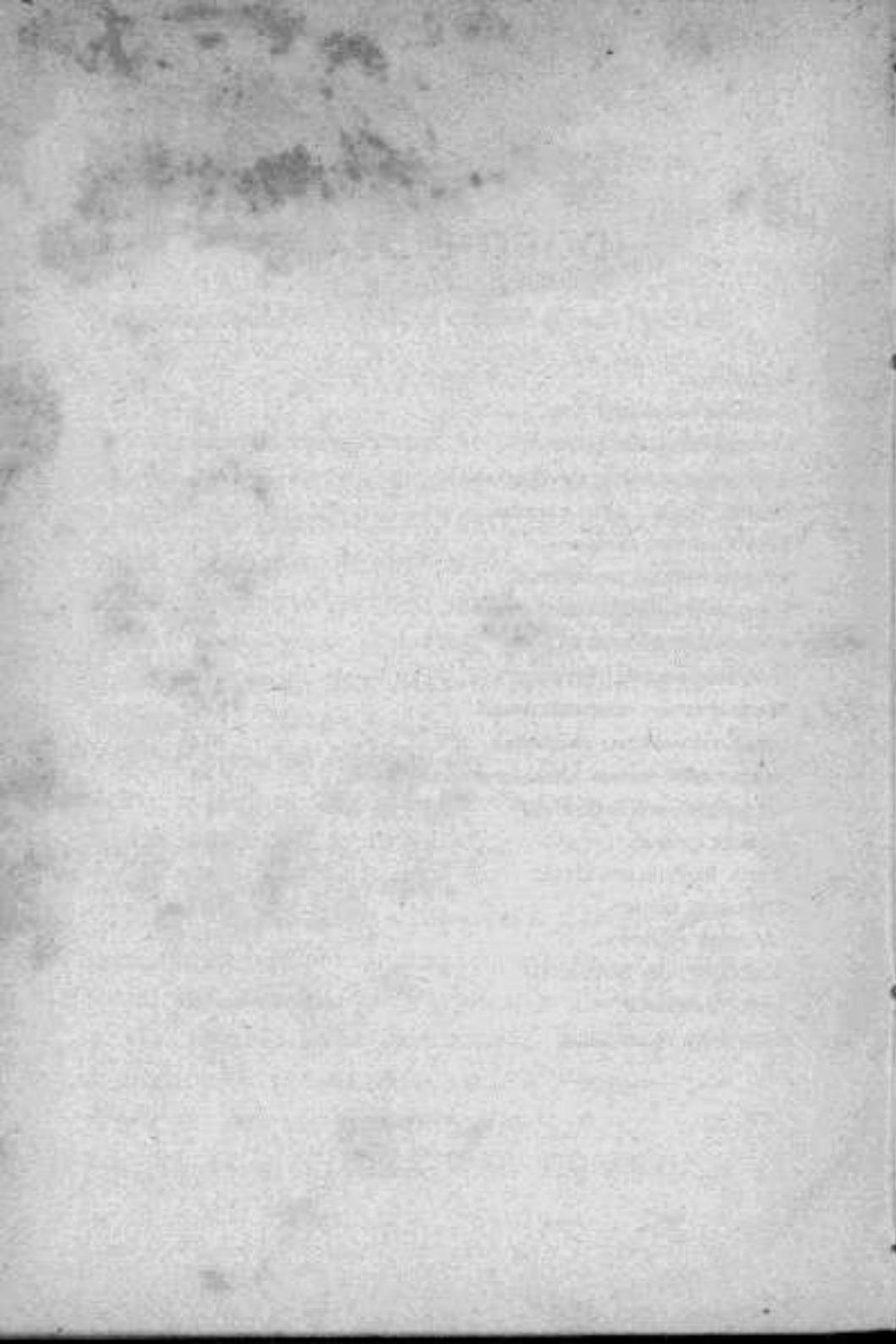
Purgatorioko Arimeen onerako ta batez bere gure senide, adiskide, ezagun, eta etse onetarik urten dabenerako, *Aita gurea ta Abe Maria.*

Mai onetan batu gaituzanok, batu gaizala Iaungoikoak zeruan: *Aitearen, ta Semearen, ta Espiritu Santuaren izenean Amen.*

IDORO-BIDEA

Orrialdea.

Surtaurrea	5
Goizeko orazinoak	9
Orazino mentala zelan dan.	14
Ilako egunetarako meditazioak.	16
Urtean, ilcan... egin bearrak	57
Mezentzuteko orazinoak	63
Konfesinorako prestaeraak	87
Esaminea egiteko bide erruza	88
Damua artuteko orazinoak	105
Konfesino-osteko orazinoak	110
launa artzeko prestakuntsak.	111
launa artu-ezkero eskerraak	114
Sakramentu santua altarakoari kant onak.	119
Kurutzetakoan ibilbidea.	123
Iesusen nekeak	139
Maria Birjinearen alaak.	146
Errosario santua.	149
Letaniak euskeraz.	158
Abemarietako orazinoak	161
Akto Fedekoak	162
Intorduko esker onak	164

I-AS

2-73

245

31

